

О Вогонь Орлиної Ради

СКОБ!

ГОТУЙСЬ!

21

21 КРУГ НОВАЦЬКИХ БРАТЧИКІВ І СЕСТРИЧОК

Видав: РЕФЕРАТ ВИШКОЛУ - НОВАЦЬКА ЛАНКА в Головнім Рефераті Виховної Діяльності Головної Пластової Булави

Редагує: О р л и н и й   К р у г

Адреса редакції: Пл.сен. Надя КУЛИНИЧ
101 St.Marks Place, New York 3, N.Y.

Адреса адміністрації: Пл.сен. Леся ЮЗЕНІВ
273 East 3rd Street, New York 3, N.Y.

З М І С Т :

1. ЩО НОВАЦЬКІ ВИХОВНИКИ ПОВИННІ ЗНАТИ

Сірий Орел ЛЮБКО /Буенос Айрес/	-	В е с н а
Братчик ІРЕНЕЙ	-	Е т ю д
Сестричка О.Н.К.	-	СВЯТО ЮРІЯ для НОВАЦТВА
Сірий Орел ОРЕСТ	-	ЧОМУ КОЖНИЙ НОВАЦЬКИЙ ВИХОВНИК/-ЦЯ/ ПОВИННІ ВІДБУТИ ВИШКІЛЬНИЙ К У Р С ?
Пл.сен. О.МАНАСТИРСЬКА	-	КІЛЬКА ПОРАД ДЛЯ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ/-ИЦЬ/
Пл.сен. Е. ГОЙДИШ	-	НОВАЦЬКІ ВМІЛОСТІ
Пл.сен. О.Н.К.	-	ВМІЛОСТІ ДЛЯ НОВАКІВ
Сірий Орел НАДЯ	-	ЧИ ВСІ ДІТИ, ЩО ПРИЇЗДЯТЬ ПЕРШИЙ РАЗ НА ТАБІР ПОВИННІ ДІСТАТИ ЖОВТУ ХУСТКУ?
-"-	-	НОВАК і ЙОГО НОЖИК
-"-	-	ВЕСНЯНІ КВІТИ в рисунках

2. ЩО РОЗКАЗУВАТИМЕМО НАШИМ НОВАКАМ - НОВАЧКАМ

+++	-	ПЕРЕГЛЯД ВИХОВНИХ МАТЕРІЯЛІВ
Богдан КУЗИШИН	-	ВЕСНЯНА КАЗКА
+	-	ЖАЙВОРОН /легенда/
+++	-	ВЕЛИКДЕНЬ /вірш/
Братчик	-	ВЕЛИКДЕНЬ в УКРАЇНІ
Олена Цегельська	-	ЗВІДКИ ВЗЯЛИСЯ ПИСАНКИ
О. П-ий	-	СЕРЦЕ МАТЕРИНСЬКЕ ДАЛЕКО ЧУЄ
Теодозій Самотулка	-	ОБСЕРВАЦІЇ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ЯВИЩ
Сестр. Надя /переказала/	-	МУДРЕЦЬ І СЛОНИ

4. КУТОК ГОР

Рухові гри	-	Сова. Ловці. Шпульки на шнурочку. Оборона замку.
Гри	-	Історичні особи. Славні міста. Хто я? Імена.

5. З ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

Пл.сен. Е. ГОЙДИШ	-	КВІТКА З УКРАЇНИ
+++	-	ЯБЛУНЬКА

6. МАЙСТРУВАННЯ

Сірий Орел ДЕНИС	-	ЧОВНИК

7. ГОЛОСИ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Христос Воскрес!

Осередкоположникові Українського Пласту
Д-р Олександрові ТИСОВСЬКОМУ

Начальному Пластунові

Проф. Северинові ЛЕВИЦЬКОМУ

Головній Пластовій Раді й Булаві

Крайовим Пластовим Радам і Старшинам

Членам Українського Пластового Сеніорату, Членам Пластових
Уладів Старшого Пластунства - Юнацтва й Новацтва, зокрема
неструдженим Сестричкам і Братчикам новацьким виховникам/-цям/
Старому Орлові д-р Т. Самотулці й всім Сірим Орлам

найщиріший привіт і побажання
у світлий празник Христового Воскресення

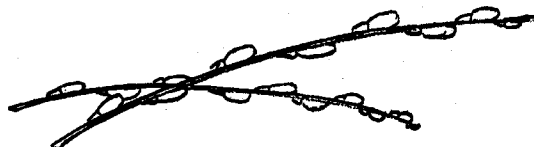
Ш л ю т ь

ОРЛИНИЙ КРУГ

Редакція і Адміністрація В.О.Р.

++|||||++
++|||||++

ГРИМКИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРИВІТ БРАТНЬОМУ ЖУРНАЛОВІ ДЛЯ ПРОВІДНИКІВ
ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА " В ДОРОГУ З ЮНАЦТВОМ"
З ПОЯВОЮ ПЕРШОГО ЧИСЛА ЖУРНАЛУ.
БАЖАЄМО УСПІХІВ

В Е С Н А

З безконечних доріг всесвітнього порядку входить весна. Прикрашує дерева різно-кольоровими квітами, а розлогі полонини – зеленими травами. В лісах говорить вона до нас мелодійним співом пташин, чи забіліє приземною підсніжкою .... Усюди зустрічаємось з нею. Бо хіба ж не вона проявляється спонтанною стихією веселого неспокою на обличчях наших новачат або жвавістю у їхніх грах?

Пригляньмося її також і ми, що добровільно перебрали на себе обов'язок бути впорядниками таких забав. Бо ці діти, що нині усміхаються до нас, є також частиною своєрідної вісни нашої Нації, весни майбутньої спільноти саодиноких людей та різних організацій. І від нас залежить дуже багато, чи такі забави переміняться колись у життєву ГРУ вже дорослих громадян з вірністю великим і безсмертним ІДЕАЛАМ.

І хоча нам ця весняна дійсність являється уже повторною більше разів – як нашим малолітнім новачкам – то все таки ми напевне найдемо в ній щось нового, що й буде корисним у нашій праці й в зустрічах з дітворою і з усіми, що думають про неї.

У нас бувають прерізні життєві турботи і ми часто знаходимось в оточенні тисячних нерозв'язаних питань. І не дивним є, що де – коли, може, пануть у наші почування нелегкі камені перешкод, залишаючи по собі далекий гомін сумнівів або подув вечірної, холодної тиші ... Бо ми також молоді. Маємо успіхи в нашій праці, але рівнож бувають у нас і невдачі. Ці останні – гідні належної уваги, може більшої, як перші ...

Деколи ми успіваємо вже відчутти порожнечу чи безцільність у деяких туземних трудах; чи навіть, після найкращих досягнень, почуваємось не раз загубленими. Такі хвилини бувають у кожної людини, що рішилась вийти в мандрівку життя і застановившись над кінцевою метою усього існуючого, зуміла розбудити в своїй свідомості СПРАГУ універсальної ПРАВДИ з її корінем в потойбічності. СПРАГУ негасимо на змірянній поверхні землі з високими горами чи глибокими морями.

Про це, саме, було б цікаво погугорити у час, коли все довкруги цвіте новим життям і розбуджує нові надії а з ними й думки. –

Якщо колинебудь приходилось нам розмовляти з осіннім листям і з вологими вітрами – то напевно тепер, на весну, зелені трави і завітчані дерева заговорять до нас мовою нових, хоча й повторних початків ... І коли на погідному нічному небі пробіжить метеор, щоб зараз загаснути – то тисячні світла незчислимих зірок в незмірних просторах космічних систем розкажуть нам не тільки про таємниці докільного руху, але, й передусім, говоритимуть про ВЕЛИКУ ДОРОГУ, дякуючи якій повстало все існуюче і перед якою нічого не було, і поза якою нічого не буде ...

І так наближаємось до нашої теми, у цій коротенькій, весняній гутірці, бо вже говоримо про ДОРОГУ ЖИТТЯ. На ній напевно найдемо ДЖЕРЕЛО, що завжди ледне загасити СПРАГУ універсальної ПРАВДИ і кінцевої МЕТИ передбаченої ТВОРЦЕМ!

ЙОМУ ми присягли нашу ВІРНІСТЬ. То ж не забуваймо - коли вже про це мова - іти також життям за ЙОГО вказівками, ступаючи кроками щоденних діл. Бо в іншому випадку наша вірність охолоне й стане мертвою, відчиняючи провалля хаосу. І не матимемо морального права говорити не лиш до малих дітей, але будемо примушені мовчати перед жикою і несвідомою звіриною чи неживим гірським каменем ...

Бо, нам'ятаймо, відколи існує людство - двоплитний Декалог з гори Синай завжди був записаний в серці людини природними літерами відчуття різниці між ДОБРОМ а ЗЛОМ, між СВІТЛОМ а ТЕМРЯВОЮ... Не сповняючи Його - годі сповняти інші ЗАКОНИ, створені смертними, не надаючи в дешеве зарозуміння і в фальшиву гордість, гідну жалю бездушної тварини; годі ж також вимагати, щоб їх сповняли другі, хоча б і малі діти ...

А від двох тисяч років маємо цілком практичні вказівки як іти ДОРОГОЮ ЖИТТЯ згідно з установленим порядком і кінцевою доцільністю. Ці вказівки - зображені ВЕЛИКОЮ СПІЛЬНОТЮ, що існує відколи звичайний дерев'яний ХРЕСТ став символом ВІЧНОСТІ і символом нескінченної ВЕСНИ.

Тому стараймось належно розуміти ЙІ прихід тепер, - дерева прикрашені різними квітами, розлогі поля - зеленими травами, коли ліси говорять до нас мильодійним співом веселих пташин.

Тоді й наші гри з малими новачатами відповідатимуть вимогам безсмертних ІДЕАЛІВ - ВІРНОСТІ БОГОВІ Й НАЦІЇ, Ідеалів Кращого Завтра, Миру, Справедливості й Свободи між людьми.

Бо й сама свідомість того, що кожна дитина, яка тепер знаходиться у наших руках, під нашим керуванням, під час сходин, прогульок, чи змагів, - є частиною згаданої ВЕЛИКОЇ МАЙБУТНОСТІ, - така свідомість допоможе й нам бути кращими в почуттях відповідальності за кожне діло. А цього не можна реалізувати в темноті, далеко від СВІТЛА; Його не можна сповняти в глухій тиші, далеко від правдивого СЛОВА ...

Ідучи цим вказаним шляхом, шляхом щастя наших родин, нашої спільноти, нашого народу й цілого людства - побачимо, що найменший наш вчинок буде пов'язаний з Універсальною Доцільністю і з кінцевою Метою усього, що існує. Тоді й ми, звільнені від сумнівів знайдемо щастя і спокій!

Будьмо - ото ж - заслухані у розквіт Нотойбічності, що раз у рік, кроками вічного порядку приходить на наші континенти і прикрашує їх міріадно - кольорового, життєрадісного ВЕСНЯНОГО, глибокої ВІРИ і НАДІЇ, всесвітнього ПЛАСТОВОГО БРАТЕРСТВА, що в і буде пердумовою кращої ПРИЙДЕШНОСТІ.

Сірий Орел   Л ю б к о
/Буенос Айрес/

/Цей короткий етюд написаний в першій мірі для виховника і не є повною казкою, що її можна б дослівно читати ні-вакамі на сходинках. Це скоплення думок і відчуття самого братчика з метою з метою вказати іншим братчикам і сестричкам - впорядникам, як формулювати їхні оригінальні думки для розповідей - гутірок - казок для новачка/

Хлопчина стояв на краю піскового берега. Своїми спокійними оченятами він глядів на невпинний рух хвиль морської води, що особливими рядочками прибігали до піску, зашпортувалися і несподівано розбиваючись на білу піну розпливалися по березі та чуть-чуть не захоплювали його босих ніг.

Оподоалік, на право, беріг переменявся у камінистий горбок і вибігав далеко в море, де його закінчення губилось у ранішній маряці. Звідтіля доходив неріномірний хлюпінт, шум та шипіння диких хвиль. Це зливалось з тим звичайним шумом води під його нагонами і творило якийсь один, новий звук.

Звук? Ні. То море шептало свою ранішню казку: воно немор-кає зало, що там, далеко, де не можна бачити зором, якийсь маленький човник розбивсь об велику хвилю. Воно розповідало, що в його глибині в одному з коралеких замків цар морських коників готується у мандрівку по дні моря - і що десь в іншому далекому місці, біля скелистого берега, морські русалки уловили нову жертву.

І так невпинно море шепотіло, говорило все про щось нове, цікаве, таємне й невідоме.

Хлопчина добре розумів той шепіт моря і спокійно вслухувався в його чарівне існування. І хоча це не було вперше, що хлопчина тут стояв; і хоча це було місце його життя та забав, як довго він пам'ятав, він сприймав все своє оточення з як найбільшою увагою, бо знав, що це вже в останнє. Бо кині вони відїздили звідтіля. Він знав, що позаду, перед його хатиною стоїть віз, запряжений кіньми, а на возі купа клунків. Знав, що за кілька хвилин його покличуть і він муситиме сісти на віз біля своєї мами, а коні потягнуть той віз далеко від цього місця - там, де вже більше не буде моря.

І справді, він почув голос своєї мами, що кликала його здалека. Чомусь йому стало так сумно - сумно, що аж серце щеміло. Він обернувся і побіг.

Віз монотонно торохкотів по дорозі, а хлопчина сидів мовчки біля мами. Повз них проминали маленькі хатки, а поза тими хатками синіло море. Далеко на кінці вулиці, на порозі їхньої хати стояв дідусь і махав їм на пращання білою хустиною. Ще хвилину ... віз завернув за невеличкий горбок і все зникло - і дідусь, і хатина, і вже навіть не було видно безконечної поверхні моря.

Ах чому! Чому? Ми мусимо їхати? - думав хлопчина. Та ж дідусь ще не декінчив розповідати мені казки про того морського коника, що закахавсь у русалці з далекого побережжя. А він ще не чув про що розповідає море, коли на небі є округлий місяць ... а що є на кінці того берега, що так ачсто прикритий мрякою. Та ж він забув відкопати відкопати з піску ту велику кольорову мушлю. Але тепер вже було запізно .... Так багато ... так багато там ще лишилось чогось, що було його, що він знав і хотів мати - і де ще він хотів бути. А тепер як він поїде, що там станеться без нього? ... Ах! все пропало, пропало ....

Педував холодний вітрець. Мама огорнула його плащем і пригорнула до себе. А віз почав їхати скоріше .....

Братчик І р и н е й

С В Я Т О Ю Р І Я Д Л Я Н О В А Ц Т В А

Цього року, як і кожного року, наше новацтво поїде на Свято Юрія. Одні візьмуть участь в загальному святі цілого пластового осередку, інші будуть мати своє, - новацьке свято Юрія.

Стараймося забрати новацтво на загальне свято осередку, не відокремлюймо їх від загалу пластунів. Вони ж малі пластуні і хочуть бути все разом з великими пластунами. Вони люблять дивитись, як справжні пластуні таборують, люблять бути на ватрі, приглядатися змаганням, тощо. Але тоді для новацтва мусите мати відповідне приміщення на нічліг. Коли не має доброго нічлігового приміщення, тоді не беріть новачат на два дні, візьміть їх тільки на один; на суботу, або на неділю. Добре було б, якщо маєте багато новаків, щоб для їх транспорту замовити окремий автобус. Діти прийдуть рано, візьмуть участь у деяких загальних збірках, відбудуть свої змагання і свою виховну програму та поїдуть до дому.

Якщо показалось би, що є неможливим взяти новацтво на загальне свято Юрія, навіть на один день, то всетаки не забудьте з новацтвом відсвяткувати Свято Юрія і тиждень після відбутого свята, або на тиждень перед загальним святом, зорганізуйте окрема Свято Юрія для новацтва.

Новацьке Свято Юрія - це одnodенна прогулянка до поблизького парку чи ліску, де можна запалити вогонь для варення та відбуття ватри. Поблизу повинна бути вода до варення і пиття.

А тепер дещо загально про програму новацького свята Юрія. Бещ огляду на те, чи новацтво їде на один чи два дні є потрібна т о ч н а п р о г р а м а для доброго проведення свята. Найважлишою - центральною точкою програми мусите бути велика т е р е н о в а г р а а відтак в а т р а. Обидві ці точки можна провести навіть на одnodенній прогульці. Коли ми матимемо до розпорядження аж д в а дні, то до програми можемо додати ще й змагання, їх називаємо "спортовими", але на новацькому рівні. Тобто вони повинні бути в формі гор, переважно м'ячевих. Ціла програма має бути складена наперед, обговорена й устійнена з усіма виховниками, з яких кожний повинен мати відпис програми з поданням часу для кожного окремого зайняття.

Обговорім тепер поодинокі точки програми.

З М А Г. Участь у змагу беруть усі новаци, без огляду на ступені. Тому змаг має буи доступний для всіх дітей. Змаг повинен мати від 5 - 10 перевірних /контрольних/ пунктів /відповідно до числа дітей/. На кожному пункті новаци повинні дістати 1 - 2 питання. Діти можуть відповідати поодиноко, або цілим реєм. Якщо ми маємо невелике число дітей і доволі часу, ми можемо ставити питання кожній дитині зокрема. Якщо маємо багато дітей /понад 50/, тоді даємо питання збірні, бо інакше змаг протягнувся б надто довго. При більшій кількості дітей можна поділити їх на малі групи не

4 - 6 і давати питання цілій групі. Звичайно у нас цілий змаг протягається довго. Правда, сама дорога є коротка, але кожна група, чи рій виходить 10 - 15 хвилин після відходу попередньої. Всі діти ждуть на свою чергу. Знова ж ті, що вже перейшли змаг ждуть на закінчення змагу. Щоб запобігти такому продовжуванню попребуйте зроби в замкненому крузі. Такий рід змагу новацькі виховники вже випробували, він займає мало часу, всі новаки теж починають і закінчують змаг разом.

Тайна такого змагу: Шукаємо дорогу, що замикається в крузі. Пишемо знаки і назначуємо перевірні пункти. Відтак беремо виховників, що мають стояти на перевірних пунктах і показуємо їм дорогу наперед рек до пунктів. Цю дорогу вони мусять собі самі добре запам'ятати. Коли ми зібрали новацтво перед змагом, ділимо їх на стільки роїв, скільки є перевірних пунктів /треба достосувати число роїв до числа пунктів, а дуже малі рої /3-5 членів/ об'єднати разом. Кожен впорядник бере один рій і відмашерує на свій пункт. Провідник змагу знає, скільки часу потрібно, щоб зайти на кожний пункт. Коли всі прийшли на свої пункти /впорядники можуть давати умовлені знаки свистком, що вони вже на місці/, тоді провідник змагу дає загальний знак, що змаг вже почався. Після того кожний рій іде за стрілками до чергового пункту. Коли ж рій прийшов почерез всі пункти до свого впорядника назад, впорядник повертається з ним до табору.

Попробуйте такий спосіб змагу на цьогорічному святі Юрія.

А тепер напевне запитаете: Які питання давати новакам? Чи це змаг до проби, а якщо так, то до кетреї, чи то має бути з а г а л ь н и й змаг? На вступі ми сказали, що на змаг ідуть в с і н о ваки, отже не може бути змагу до проби. Є ще одна причина чому ми не можемо проводити на святі Юрія змагу до проби. За 2 - 3 місяці новацтво поїде на табір і там буде пригтовлюватися до чергової своєї проби. Також за правильником вимагається, щоб новаки могли складати наступну пробу щойно після 6 місяців від складення попередньої. Якщо отже дозволимо новакові здавати пробу на святі Юрія, тоді він не матиме що робити на таборі, згл. коли на таборі здаватиме він чергову, тоді від прятягом 2 - 3 місяців здебуде дві проби. Це таки надто швидко. Час новакування триває до 5 років, отже новак має час пройти всі проби. Не треба приспішувати із пробами.

А далше: новаки підготовляються до проби від осені до проби, коли вони здаватимуть їх на святі Юрія тоді вони не матимуть достаточної підготовки до чергової проби. Бо підготовка до проби на таборі є тільки повторенням того, що новаки повинні були навчитись на їхніх сходинах прятягом 10 місяців.

Ось деякі питання, для прикладу, що їх можна ставити новакам на змагу:

- заспівати національний гимн
- " новацьку пісню
- нарисувати український герб і прапор
- назвати імена 2 - 3 князів
- " " 2 - 3 гетьманів
- " " 2 - 3 видатних старшин укр. армії
- гра Кіма на зір
- пройти без шелесту назначений простір
- зложити складанку з паперу
- із розсипаних букв зложити одне слово /Україна, тризуб, новак, тощо/
- показати сторони світу

та багато інших змального характеру питань.

ВАТРА. Програма ватри мусить мати новацький характер. Після вступного церемоніялу запалення ватри, відспівання новацької пісні, новацтву треба розказати про св. Юрія, як патрона Пласту. Може бути теж спомин про якесь оригінальне відсвяткування свята Юрія. Треба теж деклямації 2 - 3 віршів, або збірної рецитації, відспівання кількох пісень. Можна дати інсценізацію казки чи оповідання /але дуже короткої/, танок довкола ватри чи рухова вправа, загадки, сміховинки переказані або показані. Під час ватри можна дати похвали-признання, подяки за добре діло - тощо. На початку чи при кінці ватри можна проголосити вислід змагу, перевести заяву вступу і т.п. Час тривання ватри до півтори години.

Небажаним є щоб у ватрі затруднити всі новацькі частини, отже щоб кожний рій мав хоч би одну точку. Точки програми можна підготувати на місці, або приїхати вже з готовими точками, що їх підготуємо заздалегідь.

"СПОРТОВІ" ЗМАГАННЯ є загальнолюблені новацтвом, головне у новаків. На кожній площі можна провести легкий біг, мет мячем на далечинь, мет мячиком до влучі /цілі/стріляння з лука. Якщо є спортова площа можна додати теж скок. Одна тут ВАЖЛИВА ЗАВВАГА: всякі спортові заняття вимагають ЗАПРАВИ. Тобто принайменше на кілька тижнів до свята з тими новакми, що будуть брати участь в бігах-скоках почати заправу дуже повільно, починаючи від швидшого ходу на площі, відтак на наступному занятті легенького бігу чи для тих, що скакатимуть вести таку ж заправу для скоку. НЕ МОЖНА шойно на святі Юрія почати заправи і самих змагань, чи пустити новаків навіть до найлегшого спортового змагу таки без ніякої заправи. Краще не проводити змагань ніж перемучити молодий організм фізичним зусиллям.

МУСИМО впеїти новацтву свідомість, що спортові досягнення вимагають правильної заправи і спортового тренінгу.

Нам'ятаймо теж про ВИМОГУ, що новаків треба ПОДІЛИТИ на ГРУПИ /2 - 3/ відповідно до віку й фізичної справності.

Гри м'ячем, чи м'ячиками чи теж інші переводимо в міжчасі, щоб заповнити програму. Вперядники, що мають проводити дані гри мусять заздалегідь подбати про всі потрібні прибори й приладдя до гер, а також мусять мати пригетований запас гер /найкраще записаних/, щоб знали наперед що вони повинні робити. Найкраще буде коли за спортове-ігрову частину буде хтось один відповідальний, що зробить для команди свята спис потрібного приладдя і переведе з вперядниками відповідний інструктаж про гри, що їх буде проводитись на самому святі.

Ще декілька загальних перад про НОВАЦЬКЕ СВЯТО ЮРІЯ. Більше інформацій найдете в ВОГНІ ОРЛИНОЇ РАДИ ч.18, в якому на стор. 3. є гутірка "ЯК ПРОВЕСТИ СВЯТО ЮРІЯ", а на стор. 6. є взір новацького змагу.

О. Н. К.

НАПИШІТЬ до В. О. Р. коротке ЗВІДОМЛЕННЯ про те, як проведено в цьому році СВЯТО ЮРІЯ у ВАШОМУ ОСВЕРДКУ. ЯКУ УЧАСТЬ ВЗЯЛО В НЬОМУ НОВАЦТВО. ЧИ ПРАВИЛЬНА БУЛА ПІДГОТОВКА? ЯКІ ТОЧКИ ПРОГРАМИ ПРОЙШЛИ НАЙКРАЩЕ? ЯК ПРОВЕЛИ ВИ ЗМАГ з НОВАЦТВОМ? ЩО НАЙБІЛЬШЕ ПОДОБАЛОСЬ ВСІМ НА ВАТРИ?

ЧОМУ КОЖНИЙ ВИХОВНИК /-ЦЯ/ ПОВИННИ
ВІДБУТИ ВИШКІЛЬНИЙ КУРС?

Якось весною минулого року мені довелося відвідати сходи-ни ЛАНКИ ВПОРЯДНИКІВ одного з більших Гнізд. Після переведення запланованої програми сходин, гніздовий відчитав обіжник Крайового Референта УПН-ів про заплановані на літо курси для новацьких виховників і закликав впорядників зголоситися до участі в них. Але хлопці не дуже до цього спішилися. Вкінці один із них поставив багатозначний запит: - ПОЩО? Хіба ж не можна вести новаків без курсу?

Якщо мені довелося би дати відповідь на цей запит, то нею було б к а т е г о р и ч н е НІ!!! Без курсу новаків вести НЕ МОЖНА!

Як же це так? - спитаєте. - Чей же сьогодні є багато таких братчиків і сестричок, що на курсі не були, а таки маю свої Рої новачат!

Правда. Мають Рої - та чи вони їх ведуть так, як належить? У подавляючій більшості випадків їхня праця є далеко від задовільної. Занадто часто вони бавляться з новачатами в юнацтво, або в військо /хто до чого має нахил/, граються в школу, тощо - але задовільної роботи в своїх Роях не ведуть, бо не знають як. А скільки ж є в нас таких Роїв, що все ще відкривають сходи́ни в лаві замість у крузі, - скільки є таких виховників, що не вміють правильно співати Новацьку Пісню? Таких і подібних прикладів можна б навести чимало. А вони лише відзеркаляють брак знання у новацьких виховників. Цього знання, яке можна набути саме на вишкільному курсі.

Візьмім собі за приклад таку ділянку, як азбука МОР-ЗЕ. Хто не вивчив її, не знатиме - правда? Або картографія: самий від себе ніхто не буде знати, як орієнтувати карту, якщо не навчився, як це робити. Подібно є і з веденням новаків: Не навчився - не знатимеш, хоча б у Тебе була й найкраща охота. І не думаю, дорогий братчику, чи сестричко, що все те, що про новаків можна знати, ти вже навчився "з досвіду". НІ! Програма новаківозна́ння така обширна, що й найкращі наші СІРІ ОРЛИ не опанували її повністю. І який же той твій "досвід", коли ти ніколи не знав хочби цього, як правильно переводити сходи́ни, в першу чергу?

Отже приходимо до висновку, що курси такі потрібні братчикам і сестричкам. Пластовий Провід давно в цьому переконався. Тому для роботи в Роях і в новацьких таборах вимагається відбуття вишкільного курсу. Поставлено теж конкретні вимоги відносно ступенів в новацьких виховників.

Має три ступені новацьких виховників:

I. ступінь можна одержати вповнивши реєстраційний листок і приголосившись до Крайового Вишколу. Виховник 1-го ступеня може ТИМЧАСОВО вести новацький рій під тісним наглядом кваліфікованого Гніздового і за його порадами - доки не матиме можливості відбутися вишкільний курс і добути II-ий ступінь.

II-ий ступінь - це вже кваліфікований впорядник Рєю. ЗДОБУТТЯ II-го СТУПЕНЯ ВИМАГАЄТЬСЯ ВІД УСІХ ВПОРЯДНИКІВ. Щоби його досягнути треба успішно закінчити вишкільний курс та у визначеному реченні пропонувати 3-місячний план праці Рєю. План оцінює визначена комісія - і, якщо цей план є задовільний, ставити внесення на призначення ступеня.

III-ий ступінь - це кваліфікований Гніздовий. КОЖНИЙ ГНІЗДОВИЙ має вимогу здобути III. ступінь. А скільки ж є ще таких Гніздових у нас, що не то III-го, але навіть і II-го ступеня не мають? Щоби цей ступінь здобути, треба відбутися курсу III-го ступеня і виготовити теоретичну працю на визначену тему. Працю оцінює окрема комісія. Виховник, котрий досягнув III ступеня, після сповнення деяких додаткових вимог, може виконувати обов'язки у вищих проводах УПН і в командах новацьких таборів. Може також старатися здобути ступінь "ІНСТРУКТОРА РАДИ ОРЛИНОГО ВОГНЮ", після чого може вишколювати інших виховників.

Незалежно від сповнення вимоги, що її постановляє ПРАВИЛЬНИК, учасник курсу теж багато скористає для себе особисто. Він пізнає із лекцій основні фізичні й психічні особливості дитини, познайомиться з методами виховної праці з дітьми, навчиться цілому ряду забав і гор, нав'яжу вузли пластової дружби з учасниками курсу з інших осередків, пізнає особисто видатних пластових діячів - керманічів, що напевне будуть на курсі викладачами чи почесними відвідувачами. У такий спосіб учасник курсу матиме нагоду провести найкраще свої ваканції. Часом дехто лякається, що на курсі прийдеться весь час слухати довгих і важких рефератів. Нічого подібного! Правда, в програмі курсу буде передбачене певне число годин на виховні гутірки - лекції, але більшість часу призначається на практичні заняття - майстрування, гри /в кімнаті, на майдані, в терені/, спів, танки, самодіяльні гри, прогулянки, змаги, ватри - тощо.

На курсах панує завжди дружня, радісна атмосфера, густопетриканна пластова життєрадість і гумором. На іншому місці в цьому ж числі ВОР містимо деякі дописи з таборових хронік, що їх ведено на вишкільних курсах, які типово ілюструють панівний "новацький дух". Мені ще не доводилось зустрінути учасника курсу, який жалувався б, що приїхав на курс. Навпаки, всі довго згадують про курс, живуть споминами перебутого вишколу, дружніх розваг. А зрештою - спитайте тих, що на курсах бували.

Деякі виховники/-ці/ відмовляються від участі в курсі, подаючи за причину фінансові труднощі. В засаді видатки зв'язані з курсами /кошти подорожі, таборової оплати/ повинні покрити учасникам Пластові Станіці - бо вони найбільше користають із вишколених виховників. Ото ж труднощай в тій ділянці не повинно бути.

Зближається літо і знов організуватимемо ряд вишкільних курсів. А коли запалає Орлина Ватра на відкритті курсу, тоді в нашому Крузі сподіюся бачити і ТЕМЕ, ДОРОГИЙ БРАТЧИКУ - ДОРОГА СЕСТРИЧКО! Я певний у цьому, що мої сподівання не будуть марними!

Сірий Орел О Р Е С Т

КІЛЬКА ПОРАД ДЛЯ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ/-ЦЬ/

Найкращий спосіб для дітей з різними характерами, для дітей, котрі походять з різних середовищ, обставин, кожного з іншими ідеями й бажаннями є через працю в гурті нівелювати всі ті різниці, через роблення щось спільно, коли всі разом будуть в тій роботі брати активну участь.

Виховник/-ця/ будуть мати цю велику сатисфакцію, що помагаючи тим 6 - 7 - 8 літнім дітям, котрі різняться між собою вдачами, бажаннями та ідеями стати однозгідною групою, що буде менше маленьке суспільство мати свої власні заінтересування і буде жити не одинцем а спільним життям. Коли дитина хоче належати до даної групи, це ніщо інше, як доказ, що вона хоче співпрацювати з групою, хоче ділити успіхи й невдачі даної групи.

Бувають моменти зневіри як у дитини так і у виховника. Часом аж приходиться дивуватись, а то й не хочеться вірити, як можна охопити таку дитячу групу працюючи виховно з нею тільки 1 - 2 годин тижнево.

Бути виховником це почесне, але не легке й дуже відповідальне завдання. Діти новацького віку найбільше захоплюються грою і тому ігровий метод є основним у програмі новацького виховання. Але теж гра мусить бути відповідна і чесна; Гра, що помагає виробляти й розвивати товариськість, зіграність у гуртовій співпраці, взаємодопомогу і виробляє характер. У такій грі, що в ній всі діти разом беруть участь вони зживаються зі собою, а особливе гри зі співом є дуже помічні в тому, щоб розвивати почуття ритму однозгідної й точної співпраці в гурті, зіграння і музикальності.

Дуже побажане, очевидно коли сприяє погода вийти з дітьми на повітря, не лише для самої гри чи малий прохід, один чи два бльоки. Прохід такий повинен мати якусь визначену ціль, чи то звернути увагу на прикраси домів, реди дерев, обсервацію птиць чи навіть мурашки. Тоді після проходу треба спитати дітей, що вони бачили, а також чи звертали увагу на звуки, на переходи вулиць, поштову скринку, скринку для вогневого аларму, тощо. Опісля можна питаннями перевірити хто що запам'ятав. Вкінці по повороті до домівки треба зробити підсумки хто запам'ятав більше зором, хто слухом. Можна все це розвинути в ширшу гутірку "Як новак/пластун/ може бути помічний в суспільному житті"?

ДРАМАТИЗАЦІЯ - ПАНТОНІМИ.

Діти дуже люблять брати живу участь у грах - люблять драматизувати кожен подію, оповідання чи казку. Вони все дуже переживають і вживають в ролю даних осіб, звірят з оповідання. Очевидно не всі нараз можуть бути принцесами чи білосніжками і тут виховник повинен вести гру так, щоб всі брали живу участь і мінялись ролями, бо амбіція у дітей велика. Примітивне влаштування сцени, костюми, що їх діти самі придумують, навіть з паперу, де все дасть дітям багато емоції, особливе коли про все самі подбають, а виховник буде лише тихим дорадником. Однак все наперед треба рогово-

рити з дітьми, - поділити ролі - іншими словами взяти до уваги цілу технічну сторінку, влаштування "сцени", вибрати когось одного, хто відповідатиме за потрібні строї, як теж одного чи одну, що буде конферансіє на такій імпрезі.

Особливе діти дуже люблять п а н т о н і м и, що теж незвичайно гарно вдаються у дітей. Діти виконують тут всі ролі мімікою й жестами. Пантоміма може бути рівнож т р е ю і кожна дитина повинна в ній брати участь. Наприклад: підносять важкий камінь, легкий, кидають камінням, ходять як старша людина, щаслива людина, пригноблена, ловлять метелики і т.п. Можна поділити рій на 2 групи - одна відгадує те, що робить друга.

Інший спосіб пантоміми - це т е а т р т і н е й або м а р і о н е т о к. Добре коли діти самі продумують історійки, тоді одна оповідає - інші за освітленим простиралом це драматизують.

Велике враження на дітей робить також театр маріонеток /-ляльок, чи хочби витинаних із паперу і помальованих фарбами чи крейдками постатей/. Діти повинні самі зробити голівки постатей, що потрібні для даної інсценізації чи то з матеріалу чи з паперової маси, помальовати їх і вбрати в дівшу суконку чи штанятка - наложити це на руку й двома, великим і вказівним виконувати відповідні рухи.

ОПОВІДАННЯ - РОЗПОВІДІ.

Діти новацького віку залюбки слухають цікавих оповідань, що є інтересні змістом та цікаво й вміло розказувані. Тут важне, щоб дібрати оповідання в і д н о в і д н е д л я в і к у дітей, а що важніше вміти його розказати. Бо в малих дітей світ казки - світ фантазії домінує над реальним світом, де ще старшим можна розповідати легкі історичні оповідання, про звичаї та життя інших народів, свого народу тощо. Особливе діти захоплюються оповіданнями, що їх можуть інсценізувати. Але ціль оповідання - розповіді буде осягнена тільки тоді, коли таке оповідання буде ц і к а в е й виховник сам переживає те, що розказує, і сам захоплений подією, що її розповідає.

Виховник мусить приготуватись до оповідання. Найкраще знати його добре, напам'ять, відтак розповідати природно, відповідно моделюючи голос до змісту, чи події, що їх розказує. Треба оминати довгих вступів, впроваджувань чи пояснень, бо діти хочуть акції, цікавих розмов і ситуацій. Вони теж не можуть прямо діждатись закінчення оповідання і тому теж не можна розповідати за довго, як теж не можна залишити дітей без закінчення даного оповідання.

Також діти цікавляться деталями про героїв оповідання як напр. як була вбрана головна постать оповідання, героїня чи герой, які квіти росли в королівському городі, які краски суконек були у дам королівського печоту, лицарів, воєнків, тощо. Тоді їхня фантазія працює краще і вони самі теж багатимуть все в чудових красках своєї уяви.

Найкраще оповідати тоді, коли погода не дописує, цебто коли дощ або за гаряче на двері. Після оповідання добре є розпочати дискусію - що дітям в оповіданні подобалось і чому? Підкреслити позитивні характери і моменти. Відтак треба старатися також, щоб діти самі розповідали.

НОВАЦЬКІ ВМІЛОСТІ

Новацькі вмилості це один із виховних засобів, що його метою є, як це подає Новацький Правильник, побудити до розвитку та розвивати особливості в дівчатах, побудити творчу уяву, зацікавити наукою, практичними вміннями та виробляти бажання щораз більше здобувати, щораз більше пізнавати. Новацькі вмилості мають також виробляти витривалість та терпеливість у праці, що їй так дуже бракує в теперішній дівчатах.

Ось зближається весна. Напевно надокучило всім сидіння у тісних демівках. Чується тут і там нарікання виховників - "Я нічим не можу їх зацікавити". Виберіть вмилості, перегляньте їх вимоги, самі до них підготуйтеся, а тоді успіх вашої праці запевнений.

Насувається питання: які вмилості вибрати весною? Старайтеся вибрати такі вмилості, щоб для них використати ваші прогульки й проходи в терен.

Візьмім до уваги ось такі вмилості:

1. Приятелька рослин
2. Любителька лісу
3. Опікунка пташок
4. Огородничка
5. Зеларка
6. Любителька гор

Вмилості вибирайте ролями, або творіть ланки вмилостей у гніздах. Але найкраще такі ролями, бо рої є зжиті й приблизно одного віку.

Діти з природи мають велику цікавість до всего, що є нове, якщо тої цікавості немає в декотрих дітей, тоді треба шукати нагоди, щоб ту приспану цікавість розбудити.

Ось подаю із переведеної новацької вмилости "ПРИЯТЕЛЬКА РОСЛИН". Новачки за допомогою сестрички вибрали цю вмилість і охоче взялися до праці. Рішили посадити в глечиках пахучий горошок, цибульку та посіяти овес. Рій вибрався на прогульку. Прогулька була успішна, околиця і погода гарні. Під час відпочинку сестричка розказала повачкам, що потрібно рослинам до їх життя і розвою /землі, повітря, сонця й води/, якої землі їм потрібно, як треба садити, підливати, тощо. Крім того сестричка розказала казку про "чарівні квіти". Після того новачки забавилися грою "вітер і квіти". Новачки набрали м'якої, чорної землі із поблизького з'ораного поля і задоволені повернулися до дому. На наступні єдини полички в новацькій кімнатці були заповнені глечиками, в яких були посіяні й посаджені рослини. Новачки нетерпеливо ждали на появу першої рослини. Перша показалася цибуця. Радощам не було кінця. Сестричка розказала про той процес, що відбувається з даною рослиною, які зусилля вона понесить, щоб дістатися на поверхню землі. Довкруги молоденьке листочка земля була потріскана.

Новачки слідували й записували в природничих записниках. За тиждень вже показалися три великі листочки. Вони були більше зелені, як перший. Сестричка пояснила це явище також. Подібне повторилося з горошком. Найдовше довелося ждати на овес. А як вже зійшов овес всі раділи без міри. Опісля всі нарисували свої рослини. Сестричка розказала про користі, що їх маємо з поодиноких рослин та про шкідників рослин і як треба берегти рослини перед тими шкідниками.

Ось другий приклад як переведено вмілість "Опікунка пташок". Ця вмілість зродилася в новачок без жодної попередньої підготовки. Новачки були на прогульці. Під час шукання за місцем на "розтаборення" одна з новачок знайшла маленьке гніздечко завішене поміж гілками дикого бозу, а в ньому троє маленьких жовто-зелених яєчок. - "Сестричко! Я щось знайшла!" - закликала новачка. Всі новачки збіглися, щоб подивитись на гніздечко, а тимчасом надлетіла мама - пташка. Сестричка негайно наказала в мовчанці покинути місце. Новачки розтаборились подаліше від куца, на котрому було гніздечко і в мовчанці приглядалися як пташка ще раз облетіла довкруги куца, а за спокоею тишиною сіла на яєчках. І ту прийшла нагода на цікаву гутірку про життя пташок, про їх родинні звичаї, про перелет до теплих країн та їх життя зимою, чим кормляться та як учать своїх діточок.

І так почалися перші крики до здобуття тієї вмілості. Новачки перобили певні знаки на деревах і куцах /камінням і червоними нитками/ та обіцяли скоро знов повернутися в це місце. За два тижні цікавість привела їх знову на те саме місце. Як велике було їх здивування, коли в гнізді вони побачили три голенькі пташки, з широко вічиненими жовтими дьобками, що постійно видавали зі себе якісь звуки, що означали: "істи, ще істи".

На закінчення своєї вмілості, на гніздових сходинах новачки поперебирані за різних птичок розказували про себе. Один рій зробив ляльковий театр і виконав інсценізацію вірша Лесі України "Біда навчить".

Ще більше прикладі можна б тут навести із переведених вмілостей. Наведені приклади вказують як можна зацікавити дітей вмілостями та як цікаво можна перевести ті вмілості, але для цього потрібно підготовки впорядника та його творчої праці й охоти.

Дорогі Сестрички й Братчики! Не жалійте труду, попрацюйте над вмілостями, а запевню вас, що зацікавлення у ваших роках, гніздах, буде зростати з кожним днем. А чи це не буде найкращою подякою і нагородою за вашу працю? Подумайте над цим!

О. Н. К.

ВМІЛОСТІ для НОВАКІВ.

Цілу зиму ми проготовляли новаків до проб. Довги вони ще мусять ждати на завершення своєї кількомісячної праці. Бо щойно на таборі вони зможуть здати пробу. На святі Юрія не є вказане переводити проби, бо через 2 місяці діти поїдуть на табір і там будуть вивчати матеріал до проб і складати ті проби. І хоч які новаки нетерпеливі їм треба вяснити, що новацька проба це не легка річ, що до неї треба таки довго й добре пригетовтисся.

Автім ми не повинні забувати, що є щось інше, що дасть новакам скору підготовку й скорий вислід. Це наші новацькі в м і л о с т і. Сама підготовка до вмілостей триває всього 3 місяці. Ото ж бачите скільки вмілостей може новак здобути претовж одного року?

Новацька проба вимагає 6 місяців часу на те, щоб новака добре до неї приготовити. Інші 3 місяці в році треба використати на проведення вмілостей.

Особливо з весняні місяці надаються дуже добре для проведення вмілостей. Використаймо їх отже, щоб наші новаци поїхали цього року на табір із новою відзначкою вмілості, що її недавно здобули. Побачите, як вони радітимуть з цього й будуть гордими з цього, що мають такого доброго братчика, що допоміг їм здобути одну відзначку більше. В гнізді в Нью Йорку деякі виховники рівночасно з підготовкою до проби готують теж новаків до вмілостей. Багато є таких новаків, що мають вже декілька вмілостей і вони знають, що ті вмілості здобули дякуючи братчикам.

Отже ж стараймося всі бути тими добрими братчиками, що допомагають нашим новацим поширити своє знання і новацький досвід, здобути одночасно з тим нові відзначки вмілостей, про котрі діти так мріють.

У новацькому правильнику є подані 3 дуже цікаві вмілості, що особливо надаються на весняний сезон, а це:

а т л е т
з м а г у н
к о ж у м'я к а

Всі вони це е п о р т о в і вмілості. А хто з братчиків не є спортсменом? Хто з братчиків не цікавився спортом? Хто з братчиків не брав колинебудь участі у спортивних змаганнях? Тому напевно не знайдеться ні один братчик, що не зумів би перевести цих спортивних вмілостей з новацими.

А т л е т вимагає довшої підготовки в бігах, скоках, матах. Жоден з новаків не є спортсменом і жоден з них не стане спортсменом після здобуття вмілості. Але він протягом певного часу відбуде примітивну "заправу" в бізії, скоці, меті, та всьому матеріялі, що його вимагає правильник.

З м а г у н - це вмілість змагання. Новак учиться змагатися виграти і програти. Це переважно гри м'ячем, шахами. Ця вмілість, коли її правильно перевести навчить новака завзятості, видержливості, опанування, бажання виграти - перемогти та певедінки при програній.

К о ж у м'я к а - це вмілість фізичної справності.

Ще проведемо одну з вичислених вмілостей побачимо, що вони не важкі, а за те цікаві й захоплюючі для новаків.

+++++

Н О В А К І Й О Г О Н О Ж И К

Кожний новак, а навіть і новачка хочуть мати правдивий пластовий ніж, тобто великий ловецький ніж, що його носить припнятого до пояса. Багато батьків купують такі ножі своїм дітям, не думаю навіть про безпеку, що його може їм принести той ніж.

Перш за все такий ніж є дорогий і загублення його принесе матеріяльну шкоду. Відтак цей ніж дуже непрактичний, бо він має всего одне вістря, що його вживається і до краєння хліба і до стругання прутика, до відчинювання консерви, седи, тощо. Тому вістря такого ножа майже ніколи не є чисте, воно часто вищерблюється і тоді ніж стає непридатний.

Для дітей такий ніж дає нагоду скалічення з таких причин: Цей ніж легко випадає з охоронника й він має відкрите вістря,

випадки скалічення підчас бігання, гор, що трапляються на таборах – прогуляках спонукали, що новакам часто не дозволяється мати таких ножів. Скільки то буває жалів і плачів на таборах, коли треба від новаків взяти такі ножі в "депозит", а навіть і батьки висловлюють своє невдоволення, бо не розуміють, що ті ножі взято в переховання з уваги на безпеку дітей.

Автім ніж пластунові й новакові потрібний, але новак повинен мати ніжик практичний а не небезпечний. Для новака практичний це малий кишеньковий ніжик. Він має два вістря, що є закриті, та ще інші додаткові, що потрібні для підручного вжитку, як гачек до відчинення соди й інші. Він має ушко, так що можна його припнати до пояса чи до ланцюжка. Він не загубиться, він практичний і для краєння хліба і затесення олівця, він не загубиться легко. Це вимріяний ніжик для новака, дешевий, його можна дістати вже за кількадесят центів чи одного доляра.

Ось зближається Свято Юрія, а після нього скоро придуть табори. Ваші новаки будуть купувати виряд на табори. Припилюйте, щоб перестерегти новаків не купувати великих ножів. Може навіть зустрінетеся з деяким спротивом особливе самих новаків а то й батьків але вжійте всіх доступних аргументів.

Вкінці пам'ятайте, що в нашій виховній праці мусить бути певна поступенність і послідовність. Коли вже новакам буде можна вживати великих ножів, що ж тоді матимуть старші юнаки?

Сірий Орел Надя

ЧИ ВСІ ДІТИ, ЩО ПРИЇЗДЯТЬ ПЕРШИЙ РАЗ НА ТАБІР ПОВИННІ ДІСТАТИ ЖОВТУ ХУСТКУ?

Один хлопчина сміявся зі свого сусіда-новака. Новак кожного тижня у суботу вже з ранку спішив до домівки на сходи, там бере усасть у всіх заняттях, а хлопчина тільки їздить літом на табори і має такі самі проби, як і новак. Пощо йому в суботу рано вставати й іти на сходи, пощо йому працювати, він спить собі довше, а відтак бавиться. Літом він знову поїде на новацький табір і там здає проби, як кожний новак.

Такі випадки трапляються щораз ч а с т і ш е. Діти приїздять до таборів, дістають хустки, проходять новацькі проби, але вони новаками не є. На кожному таборі є рій дітей не новаків. Між ними є прихильники, є діти нижче 7 років, є такі діти, що ще не були ніколи новаками, але хочуть стати новаками. Є одначе й такі діти, що довісім не цікавляться новацтвом, а якщо й цікавлять, то їхні батьки їх до новацтва не впишуть. Звичайно в такому рої не новаків є діти різного віку від 7 – 12, і праця з ними є дуже важка, саме з огляду на різницю віку. Старші не хочуть бавитися з малими, вони радше бажали б бавитися з новаками – ровесниками.

Всі ті діти на таборі стають автоматично прихильниками і продовж цілого табору приготовляються до заяви вступу, тебто що стати новаками. А при кінці табору без огляду на те, чи такі діти хочуть, чи ні, чи цього хочуть їх батьки чи ні, вони складають заяву вступу й формально вони стаються новаками. Коли б придержуватись послідовно в и м о г н о в а ц ь к о г о п р а в и л ь н и к а то не було б таких ненормальних випадків. Бо правильник вимагає піврічної праці, тебто пів

ходити на сходини і брати участь у всіх виховних заняттях. Інші діти, що не пройшли тої піврічної новацької служби не мають права здавати проб, бо вони не є новаками і не являють ся членами Пласту.

Це важлива справа і якщо ми не прийнемо належних заходів, то будемо мати на наших таборах чим раз більше число таких дітей **н е н о в а к і в**, чимраз менше дітей буде правильно проходити новацьку вимагану службу, ходити точно на сходини і наші частини новацькі будуть зменшуватись.

Є такі батьки, що не записують дітей до новацтва тому, щоб не мати клопотів відповіджувати дітей до домівки на сходини. Воно пов'язане з певними невигодами, якщо батьки не мешкаю близько пластових домівок. Знову ж на табори багато батьків посилає дітей задля певної і доброї опіки, невисокої оплати і для власної вигоди, щоб на кілька тижнів самим відпочасти. Вони не мають ніякого розуміння ні зацікавлення для вимог Пласту і його виховної програми.

Це проблема, що її треба нам взяти серйозно до уваги, призадуматись над нею й прийняти відповідні рішення. Основне для нас є, що маємо **о б о в'яз о к** придержуватись постанов новачького правльника.

А тепер задалегідь ще треба виховникам призадуматися на проблемою **н е н о в а к і в** у новацьких таборах. Може якраз вам прийдесть вести такій неновацькій рій дітей на таборі цього літа? Чи знаємо, що з такими дітьми будемо робити? Яку для них проводити мемо виховну програму?

Підготуйтесь наперед самі, щоб були ми в змозі провадити такій рій дітей. Їх треба повчити що таке Пласт, новаки, переводити новацькі, гри, співати новацьких пісень, а головне розповідати їм цікаві оповідання про князів, гетьманів, стрільців. Їх треба вчити майструвати, хочби зробити лук, стріляти з лука, та багато іншого.

ЦЯ ГУТІРКА Д И С К У С І Й Н А. ЇЇ МЕТА - ОБМІНЯТИСЬ ДУМКАМИ Й ПОГЛЯДАМИ НА ЦЮ СПРАВУ. ПИШІТЬ ПРО НЕЇ ВАШІ МІРКУВАННЯ!!

Сірий Орел НАДЯ

ДУЖЕ ВАЖНЕ для НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ/-ИЦЬ/

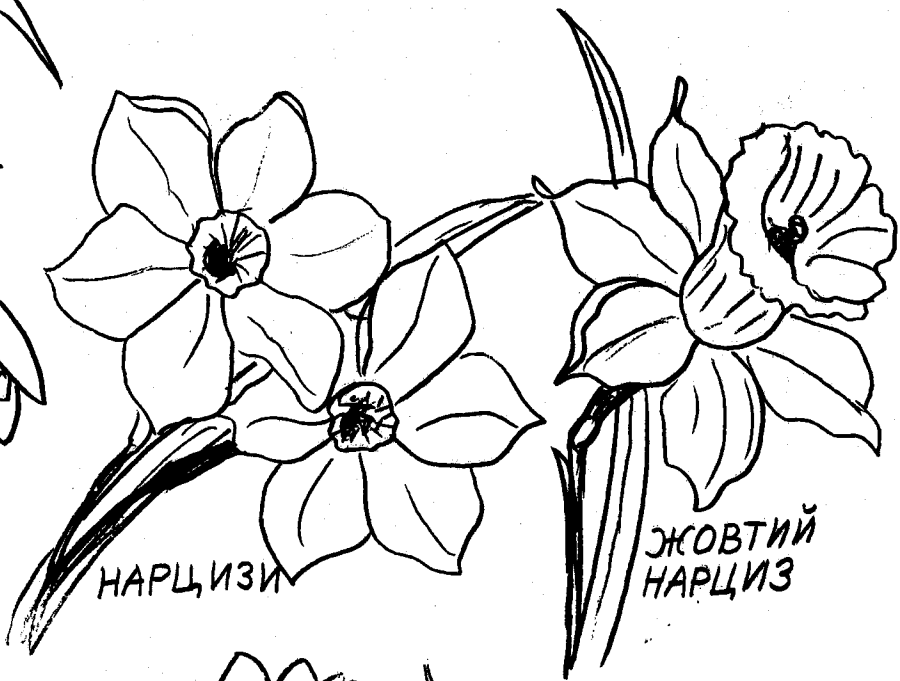
Чи Ви знаєте, що "МОЛОДЕ ЖИТТЯ" висилає журналік "ГОТУЙСЬ" до всіх новацьких виховників і виховниць **д а р о м**? Якщо до Вас "ГОТУЙСЬ" не приходить напишіть до своїх **КРАЙОВИХ РЕФЕРЕНТІВ** і подайте свою адресу. Не забудьте - це важлива справа. "ГОТУЙСЬ" - це збірка новацьких виховних матеріалів. Виховник, що хоче щоб його новаки читали "ГОТУЙСЬ" мусить сам теж його перечитати, а відтак заохотити дітей до читання.

Чи Ви маєте старі річники "ГОТУЙСЬ"? Чи Ви теж знаєте скільки виховного матеріалу, що його може вихіснувати на сходинах **є** в журналі "ГОТУЙСЬ"? Перегляньте свою збірку "ГОТУЙСЬ" і якщо бракує Вам деяких чисел вишліть замовлення до "МОЛОДОГО ЖИТТЯ", що має на складі всі досі видані числа "ГОТУЙСЬ" і радо допоможе Вам доповнити Вашу збірку.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗРОБИТИ ЦЕ НЕГАЙНО!

ПІДСНІЖНИК

НАРЦИЗИ

ЖОВТИЙ
НАРЦИЗ

СКОРОСПІЛКА

КРОКІС

КОНВАЛІЯ

ФІЯЛКИ

ПІДЛІСКА

ТУЛІПАН

ВЕСНЯНІ КВІТИ

ПЕРЕГЛЯД ВИХОВНИХ МАТЕРІЯЛІВ.

=====

Для допомоги виховницям і виховникам подаємо список матеріалів з поданням джерел, де їх можна знайти. Після назви журналіка подаємо число/рік видання та сторінку.

В Е С Н А .

Вірші: Запросили весну любу - Н.Мудрик, Готуйсь 2/53, стор.7.
Веснівка - Маркіян Шашкевич, Готуйсь 4/57, стор. 6.
Ходить полем весна - Р.Завадович, Веселка 4/55, стор.9.
Дивувалась зима - Іван Франко, Веселка 5/55, стор. 5.
Гра зі співом: Проліски /танок квітів/, Веселка 4/58, стор.11 .
Легенда: Господь і орачі - Катря Гриневиц, Веселка 4/57, стор.4.
Казка: Чому в травні буває метелиця - Іван Керницький, Веселка 4/55, стор. 6.

О П О В І Д А Н Н Я   З   П Р И Р О Д И .

Найбільш цікаве і працювате звіря на Україні /бобр/ - вуйко Квак з Клівленду, Готуйсь 4/56, стор.10.
І там материнська любов - Леонід Бачинський, Веселка 5/55, стор. 9.
Ластівочка - Г.Мачук, Юні Друзі 2/58, стор.16.

Ч О Р Н Е   М О Р Е .

Вірші: Українське море - Р.Завадович, Веселка 4/56, стор.1.
Наше море - Мирослав Петрів, Веселка 4/56, стор.3.
Наше море - Мирослав Петрів, Юні Друзі 2/58, стор.2.
Моряком я стану - Роляник, Мій Приятель 6/53.
Оповідання: На "Сагайдачному", Готуйсь 2/53, стор.8.
29.IV.1918 - Вуйко Іван, Готуйсь 4/56, стор.6.
На маяку - Г.Стеценко, Веселка 4/56, стор.2.
Українські прапори на Чорному Морі /є рисунок прапора/, Мій Приятель 4/58, стор.12.
Майстрування: Майструймо човники, Готуйсь 4/55, стор.13.

С В Я Т И Й   Ю Р І Й .

Вірші: Святий Юрій - Л.Х., Готуйсь 3/53, стор.3.
Святий Юрій - Михайло Маморський, Веселка 5/55, стор.1.
Оповідання: На свято Юрія - сестричка Ася, Готуйсь 2/54, стор.2.

В Е Л И К Д Е Н Ь .

Вірші: Наш Великдень - Роман Завадович, Веселка 4/55, стор.4.
Христос Воскрес - Л.Глібів, Веселка 4/55, стор.5.
Христос Воскрес - Л.Глібів, Юні Друзі 3/56, стор.5.
Легенди: Лілеї - Ярослава Божемська, Веселка 4/55, стор.2.
Великодні дзвони - Андрій Качор, Мій Приятель 4/53, стор.4.
Гагілки: Гагілка Жучок, Веселка 4/55, стор.7.
Галя вчиться гаївок - Роляник, Веселка 5/56, стор.5.

Д Е Н Ь   М А Т Е Р І .

- Вірші: Місяць Пречистої Діви - Р.Завадович, Веселка 5/56, стор.7.
Хто найліпше любить нас - Роляник, Веселка 5/56, стор.8.
На свято матусі /гуртова деклямація/ - Уляна Кравченко,
Веселка 5/57, стор.3.
Оповідання: День мами - Вуйко Іван, Готуйсь 5/55, стор.9.
За здоров"ячко матусі - Олена Цегельська, Веселка 5/56,
стор.7.

П Р О   С И М О Н А   П Е Т Л Ю Р У .

- Оповідання: Я бачив С.Петлюру - Наталія Лівницька-Холодна, Ве-
селка 6/56, стор.7.

З Е Л Е Н І   С В Я Т А .

- Вірші: Сон у Зелені Свята - Леся Храплива, Готуйсь, 6/55, стор.3.
У свято героїв - Володимир Переяславець, Веселка 6/56,
стор.6.

Р І З Н Е .

- Казка: Кам'яний горішок - Роляник, Юні Друзі 3/57, стор.17.
Вугілля: Чорне золото - за Григорієм С-ком, Веселка 5/56, стор.10.
Шахтарчук - Григорій Стеценко, Веселка 5/56, стор.11.
Історія годинника: Тік-так, тік-так - Марія Туркало, Веселка
4-7/56.
Розвага: Спробуй це зробити, Готуйсь 2/53, стор.15.

КРІМ ЦЕГО ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ВСІ ЧИСЛА "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ", які має-
те. Там також знайдете багато цікавих матеріалів, головню в чи-
слах 18 і 15.

+++++
+++++

В Е С Н Я Н А   К А З К А .

=====

Було це дуже давно. На Україні не було ще ані великих міст,
ані битих шляхів. Цілісінькі простори були порослі густими, не-
проходимими лісами, а серед тих лісів, у землянках, жили люди.
Недалеко такого одного підземного сільця стояла висока скеля.
А була та скеля така висока, що з її вершка було видно довколиш-
ні ліси й плесо невеличкої річки, що плила в низу. Люди розка-
зують, що та скеля не була звичайною скелею. Розказують, що во-
на кожної весни кликала молодих і старих мешканців сільця, щоб
вони йшли зустрічати весну.

І дивно. Як лише скеля кликнула своїм могутим голосом, усі,
що жили в тому сільці, збиралися у підніжжя своєї заступниці й
танцювали та співом звеличали надходячу весну.

А скеля тоді переставала кликати й зацікавившись стояла так аж
до нової весни.

Багато змінилося з того часу. На тому місці, де стояло це

невеличке сільце, стоїть тепер гарне село, а з лісів залишилися тільки невеликі гаї. Скеля також уже не така висока. Залишився з неї тільки невеликий камінь, зовсім не подібний до колишньої скелі. Люди, що жили в землянках, давно повмирили, а на їх місце прийшли нові.

Спершу прийшли до скелі якісь дивні, заковані в залізо з шоломами на головах та мечами при боці, лицарі. Приходили під скелю, скидали шоломи й мечі, бралися за руки й разом з дівчатами виводили якісь чудні танці, співали якісь нечувані дотепер пісні. І все це для весни.

Пізніше приходили до неї люди в довгих жупанах, з шаблями при боці. Вони також співали пісні, заводили танці. Але їх танці були вже якісь інші, їх пісні якісь кращі.

А ще пізніше прийшли до скелі люди зовсім відмінні від всіх попередніх. Їх танці стали нецікаві, а їх пісні чомусь такі сумні-пресумні.

І зажурилася скеля, тяжко зажурилася. Нема кому привітати весни веселими танцями, нема кому заспівати їй веселої пісні. А вона це так любила. І заплакала скеля. Крикнула ще раз з усієї сили, а потім замовкла – здавалось би назавжди. Не кликала вже більше нікого. Весна за весною пробігала побіч неї і сумна поверталася у літо. Ніхто не йшов їй назустріч, ніхто не радів нею. Люди почали забувати за скелю.

Аж одного дня під вечір, почула скеля якийсь гамір.

-Хто сміє тут кричати? – обурилася скеля. А потім повільно відчинила одно око, пізніше друге.

І дуже вона здивувалася, очам своїм вірити не хотіла. Під скелею були не лицарі, не парубки та дівчата, але малі діти. Малі хлопчики з жовтими хустинками на шиях та з довгими палицями в руках.

Дивиться скеля і надивитися не може.

-Що це вони тут роблять? Для кого несуть он те дерево? Ніяк не можу зрозуміти, що діється.

І не розгадавши цієї загадки, задрімала.

Пісня не давала їй спати. Мабуть сниться, подумала й позіхнувши широко, заснула знову. Але крізь сон долітали до неї бадьорі слова так довго нечуваної вже пісні.

Скеля прокинулася.

Довкруги була ясна, тепла ніч. Всюди панувала тиша. Лиш там у підніжжя горів ясний вогонь, а довкола нього сиділи оті малі й весело співали щось про весну.

Якась незвичайна радість огорнула скелю. Вона зібрала останки своїх старечих сил і голосно спиталася: -Хто ви такі?!

Страх огорнув дітей. Хотіли втікати, та зі страху не могли встати. Тоді відважніший за всіх, Івась, відповів тихенько:

-Ми, українські новаци.

-Так слухайте мене, українські новаци, – сказала знову скеля. -Ви збудили мене своїм веселим співом з довголітнього сну. Ви повернули мені мою радість, бо ви привітали весну. Я вдячна вам за це, українські новаци, – ці два останні слова вимовила якось так м'яко. -Тому прийміть від мене найкращий дар, який я маю – завтрешній перший день весни.

І замовкла.

Новаци переглянулися між собою, але ніхто нічого не сказав. Боялися образити скелю.

А вона зібрала ще раз усі свої сили й сказала:

-Я дуже полюбила вас, українські новаки. Перед тим, заки вмовкну навіки, дайте мені слово, що приходитьи будете щороку тут, до мене, витати весну.

Новаки всі разом крикнули:

-Даємо тобі наше новацьке слово!

І знову понеслася в простір весела пісня.

Скеля хотіла ще щось сказати, але вже не змогла. Лиш далеко на обрії бачила вона весну, що своїми тихенькими кроками підходила щораз ближче й будила до життя заспаний гай.

Богдан Кузишин.

+++++
+++++
+++++

Ж А Й В О Р О Н О К .

=====

/Легенда/

Це було давним-давно. Це було ще тоді, коли землю покривали густі ліси, великі озера та ріки. Трава росла тоді вища за людину на коні. Безліч звірят було по лісах і степах, а в повітря літали великі птахи-хижаки. Але не співучі. Співучих птиць тоді ще не було. Людина вже мала присвоєного вола, знала дерев'яний плуг, вміла орати землю і сіяти зерно на хліб.

Була весна. Раннім ранком, заки ще сонце показалося над обрієм, вийшов плугатар у поле орати. Кругом, куди не глянь, тільки степ та степ. Гнітюча мовчанка налягла на нього, і навіть вітер нічим не ворухив. Повільно й тяжко ступав плугатар за плугом. Уже сонце геть підбилося вгору, а там стало котитись до заходу, а він усе ще орав та орав. Рясний піт виступив на його обличчі, коли спинився на хвилинку відпочити, і здавалось, що він так і застиг у німому мовчанні.

В той час здалека стала приближатись якась постать. Зразу тільки маленька цяточка показала на обрії, а дедалі росла, росла, і вкінці перед плугатарем зупинився, увесь покритий пилом, якийсь незнаний мандрівник.

-Щастя Боже! - почувось у тиші. Привітання, що його скрізь знають на нашій Батьківщині.

Та не відповів йому плугатар. У думках своїх не чув.

-Чому мовчиш? Чому додолу схилив ти свою голову, а на твоєму обличчі не видно усмішки? - лагідно й тихо запитав мандрівник.

Аж тоді плугатар стрепенувся. Поглянув на мандрівника, а усвідомивши собі його питання, став говорити.

Його журлива мова була наріканням на самотність у полі, на важку, глибоку тишу.

-Скажи, як мені не сумувати, коли тихо кругом, мов у домовині? - сказав він.

Мовчки вислухав мандрівник журливу мову плугатара, а коли цей скінчив, таксамо мовчки схилився до землі, підняв грудку чорнозему й підкинув вгору.

І глянь! З грудки землі стрілою пурхнула під синє небо маленька сіра пташка, заливаючись щебетом-співом.

Здавалось, що сонце ясніше засяло над степом, що під подихом вітру, на привіт радісній, співучій пташці, заговорили-зашептали буйні степові трави.

Обличчя плугатара розпогодилося. Усмішка, широка усмішка радості появилася на ньому, і він, неначе б спало з його плечей щось важке, що давило його немилосердно додолу, випрямився. Він уже більше не був самий. Тиша зникла. Поле заговорило співом дивної пташки.

І глянув плугатар у сторону дивного мандрівника, щоби подякувати йому за отаке диво, та мандрівника вже не було. Не видно було його й на обрії кругом, там далеко, як зір сягає, хоч перед хвилиною стояв ще тут, біля плугатара. Зник.

Чи знаєте, хто був тим мандрівником і як звалася та пташка?

Тим мандрівником був сам Господь Бог, а тою пташкою, першою співучою пташкою - був жайворонок.

З оповідань бабусі переповів ст.пл.П"єр.
/"Новак" ч.2/1950./

+++#####+++
#####

ВЕЛИКДЕНЬ .

=====

Котилася писаночка
з гори на долину,
Прикотилася простісенько
До нас у гостину.
А за нею йде Великдень,
Несе білу паску,
Дзвонить в дзвони, розсипає
Радощі і ласку.
А на кінці гагілочки
Хороводом в"ються,
Пісеньками видзвонюють,
Гомонять, сміються.
Відчиняймо ворітонька,
Гостоньків вітаймо,
"Христос Воскрес" - разом з ними
Усі заспіваймо.

"Христос Воскрес" - защебече
Пташка на ліщині,
"Христос Воскрес" - прошепочуть
Фіялочки сині.
"Христос Воскрес" - загомонять
На дзвіниці дзвони,
"Христос Воскрес" - озовуться
Зоряні загони.
"Христос Воскрес" - привітає
Нас рідна земля.
Киньмо смуток, хай сьогодні
Кожний засміється!
"Во істину" - відповідять
Діточки з батьками.
Росте в серці в нас надія:
Великдень між нами.

/"Новак" ч. 1/50./

+++#####+++
#####

ВЕЛИКДЕНЬ В УКРАЇНІ.

З великою радістю зустрічали діти в нас - в Україні - день, в якому воскрес Ісус Христос. Старші, святково одягнені, майже всю ніч під Великдень проводили на молитвах у гарно прибраних церквах, де відправлялись чудові богослужби. По богослужбах святости паски.

На Великдень збиралися діти коло церкви, гралися, будували вежі, виводили гагілки... Чи знаєте гагілку: "Повилися огірочки"? Вона мені дуже подобалася. Як сьогодні бачу, як діти уставлялися в подовгасте коло. Одні стояли в крузі й трималися у горі за руки, а другі переплітались-вилися та співали:

Повилися огірочки в зеленії попліточки,
Хай ся в"ють /2 рази/
Питалася мати дочки, чи садила огірочки,
Жовтий цвіт /2 рази/
Ой садила, підливала, заки я їх дочекалась,
Хай ся в"ють /2 рази/
А всі люди дивувались, що хороше процвітали,
Жовтий цвіт /2 рази/
То по горі, по долині, щоби було всій родині,
Хай ся в"ють /2 рази/
Усе добре всій родині, честь і слава Україні
На весь світ /2 рази/.

Так, це було гарне.

Братчик.

+++++
+++++
+++++

З В І Д К И В З Я Л И С Я П И С А Н К И ?

/Легенда/

Це діялося в Єрусалимі. Пресвята Діва сумувала й плакала по смерті Сина, Ісуса. Вже третій день минув, відколи його зложили до гробу. А Вона сиділа у своїй кімнаті, мов камінна з боллю. Не приймала ні їжі, ні напитуку. Зажурені побожні жінки відвідували Марію, потішали й просили, щоб поживилася чимнебудь... Але Вона мовчала й постила далі.

Часто відвідувала Марію бідна, але побожна й добра дівчина, Ганна. В неділю, на сам Великдень, коли розійшлася вістка, що Ісус Христос воскрес, Ганна взяла у кошичок усе своє добро: кілька яєчок, та пішла з ними до Пречистої Діви. Вона схилилася на коліна біля ніг Марії і просила: "Маріє! Скорбна Мати, не плач, не сумуй! Хіба ж ти не знаєш, що Твій Син воскрес із гробу? Радуйся, Маріє!"

Тоді Мати Божа промовила вперше: "Знаю про це. Мій Син з"явився мені в сні. Я бачила його в такій сліпучій ясності й славі, що очі боліли від цього блиску. Знаю, мій Син воскрес."

Дівчина подала Марії свій дар, кошичок з яєчками. Пресвята Діва прийняла дарунок дрижачими руками, а сльози радості попли-

ли з її очей та зросили яєчка.

І сталося чудо! Де впала сльоза її святих очей, там на яєчках зацвіли прекрасні різнобарвні взори: прегарні квіточки, метелики, зірки. Яєчка заграли всіми барвами, мов дороге каміння. Тоді Божа Мати усміхнулася і стала роздавати барвисті писані яєчка присутнім зі словами: "Радуйтеся! Христос Воскрес!"

Потім віддала з подякою порожній кошочок добрій дівчині. Коли Ганна вийшла на вулицю і глянула в кошочок, на диво побачила, що він повний прегарно писаних яєчок.

З великою радістю стала вона бігти вулицями Єрусалиму й кожному знайомому дарувала писане яєчко зі словами: "Радуйся! Ісус Назарянин воскрес!"

"Христос воскрес!" Так вона роздавала ці яєчка, а кошочок усе таки був повний до самого вечора. Алюди, яких вона абдарувала, несли їх далі, давали своїм знайомим та поздоровляли їх словами: "Христос воскрес!"

Так за недовгий час усе місто дізналося про чудо Воскресення Христового.

На пам'ятку цієї радісної події, наші дівчата кожного року у великодню суботу пишуть писанки, а на Великдень дарують їх знайомим. Пресвята Діва благословить дівочі руки й дає їм хист та надхнення добирати щонайкращі взори. Вона сама водить пензликом, що його держить дівоча рука.

Олена Цегельська.

/Малі Друзі - Молоде Життя - Серія Б.
Ч: 1/4/. Річник IX./

+++++
+++++
+++++

СЕРЦЕ МАТЕРИНСЬКЕ ДАЛЕКО ЧУЄ.

=====

Славко вже третій рік ходить до школи у великому місті. Його родичі живуть далеко в горах, на селі. То не диво, що Славко дуже тужить за мамусею, частенько про неї згадує і пише листи. До дому може їздити лише на Різдво та на Великдень - і літом на вакації.

І хоч мати добре подбала про свого сина, бо в гарних людей його примістила, та ніхто не заступить йому рідної неньки. Найбільша радість Славкові, коли мама несподівано до нього приїде, на день-два. Але це буває дуже рідко, раз або два рази в році. Таку радість перебув Славко цього року в місяці березні. Приїхала мати, приголубила, пригорнула, порозмовляла. На другий день полагодила ще деякі орудки в місті, попрощалася зі своїм сином і поїхала. Дуже, дуже жалко було Славкові, що коротко в нього гостила. Однак радів і тим, що бодай один день з ним побула.

А в кілька днів по від'їзді мами сталося Славкові лихо. Десь мабуть перестудився, бо тільки зі школи прийшов і став на біль голови нарікати. Зажурилася та пані, що в неї був Славко на станції. По лікаря післала, в ліжку Славка положила. Та не помагає. Славко дістав сильну гарячку. Цілу ніч кидався непритомний і часто кликав: Мамо! Мамо!

Дуже налякалася господиня. Цілу ніч не спала, а ранком уже й хотіла телеграфувати по Славкову маму. Але подумала, що мати могла би дуже налякатися, - й рішила ще подождати.

А тут Славко щораз гірше чується, до себе не приходять, маячить та все кличе: Мамо! Мамо!

Аж коло полудня якось заснув і проспав кілька годин. Коли пробудився - почув на своїм чолі чийсь легку, добру руку. Звідкись йому знайома ця рука! Отворив очі, дивиться, - а то його матінка! Сидить біля нього, всміхається, мов ангел, а сльози спливають по її личку.

-Мамо, то ви?

-Я, синку! Цить! Лекше тобі?

-Лекше, лекше, мамусю! Ви приїхали? Чи пані писала до вас?

-Ні, синку, не писала. Але вчора вечером так мені чогось важко-важко було на дужі, а в ночі приснився мені сон: десь ніби ти стоїш на високім березі й не можеш до мене дістатися, бо ділить нас ріка глибока, і кличеш: "Мамо! Мамо!" Твій голос я чула так виразно, що аж збудилася. І таки зараз одяглася і поїхала на стацію та найближчим поздом прибула до тебе. Слава Богу, що тобі лекше.

Мати побула кілька днів, аж поки Славко не почув себе зовсім добре й вже почав з ліжка вставати. Аж тоді поїхала, успокоєна. Славко прирік їй, ніколи-ніколи не хорувати! І від тоді завжди задумується над тим, як його мати відчула, що він її потребує! І ще більше полюбив свою добру неньку за її щире й таке далекочуле серце.

О. П-ий.

/"Світ Дитини", травень 1934./

+++++
+++++
+++++

Теодозій Самотулка.

ОБСЕРВАЦІЇ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ЯВИЩ.

=====

Обсервація метеорологічних явищ - не така складна справа, як то на перший погляд видавалося б. У праці рою має вона велике значення, як один з кращих виховних засобів. У першу чергу новачки пізнають природу, розвивають зацікавлення до різних її явищ, та цим поглиблюють любов до неї. У парі з розвитком бистроти йде привчання до систематичності та докладності в праці, тому новачки записують свої спостереження. Ці записки не маловажні. Обсервація метеорологічних явищ приносить ще поширення кругозору новачків, розвиває і поглиблює їх духовність. Вище згадані мотиви яскраво підкреслюють важливість такої праці між новачками.

Кому й для чого треба знати погоду?

Яка сьогодні погода? - питають школярі прокидаючись.

Весело біжать вони до школи, коли на дворі сонячно, тепло, тихо. І неохоче виходять з дому, коли вогко, холодно й дме сильний вітер. Погодою цікавляться моряки, відправляючись у плаван-

ня, і літуни перед летом. У густому тумані небезпечно плисти по морю. Навкруги нічого не видно. Пароплав іде й гуде, щоб йому давати дорогу. А зіткнеться він з іншим пароплавом, або наскочить на прибережні скелі, удар, тріскіт ... пробоїна і загибель.

В густому тумані небезпечно літати й літунам. Не видно, як над місцевістю пролітає літак. Не знати куди можна спуститися в разі необхідності...

Ще небезпечніші для моряків і літунів раптові бурі, проте, якщо вони заздалегідь знають про наближення її, вони можуть уникнути небезпеки, що їм загрожує. Літаки не підіймаються з летища, якщо знають, що має бути негода. Багато шкоди завдає несприятлива погода сільському господарству. Немає дощу на весні й на початку літа - збіжжя на полях жовкне й вигоріє. Ллють-ся довго дощі під час збирання врожаю - скошене збіжжя мокне й загниває. Чимало лиха завдають сухі вітри, бурі, град і приморозки. Тому в сільському господарстві пильно стежать за погодою, щоб запобігти шкоді, яку може принести несприятлива погода.

Але чому погода міняється?

Щоби це зрозуміти, треба щодня і довгий час вести спостереження над погодою. Із спостережень можна знати, при якому вітрі у нашій місцевості буде похмура, дощева погода, при якому ясна й суха; коли треба сподіватися теплих днів, а коли холодних.

Погода - це стан атмосфери в даній хвилині, це фізикальний метеорологічний стан повітря в даній короткій мент. Зумовлюють її температура повітря, атмосферні опади та вітер. Кермує нею сонце, джерело тепла на землі. Його проміння пробиваються через повітря, не нагріваючи його. Тому й не дивно нам, що чим вище підводимося у повітряні простори, тим холодніше нам. Зрозумімо, чому верхи в високих горах, нпр. Кавказу, вкриті вічним снігом. Повітря над землею неоднаково нагрівається. Якщо в різних місцях температура повітря різна, повстає рух повітря. Відомо, що тепле повітря легше від холодного. Холодне повітря займає місце теплого, утворюється неоднаковий тиск повітря. Змісця, де є тиск більший, переходить повітря туди, де тиск менший. Так повстає вітер, рух повітря. Що різниця тиску більша, то вітер стає сильніший.

У час нагрівання поверхні землі парує вода. В повітрі нагромаджується водна пара, яка у висотах в холодному повітрі скроплюється /збирається у крапельки води/ - повстають хмари. З хвилиною, коли ці краплі води стають великими, вони спадають. Говоримо, що паде дощ чи сніг. Отже ж дощ, сніг, чи град падають з хмар.

Люди вивчають погоду. Наука, що займається фізичними явищами в атмосфері, тобто вивченням погоди, називається метеорологією. - Вивчення погоди проводиться на метеорологічних станицях. Спостерігають т.зв. метеорологічні елементи атмосфери, тобто - температуру, тиск і вологість повітря, хмарність неба, опади, напрям і силу вітру. Довгорічні спостереження погоди вказують на постійність чергування явищ погоди, що повторюються впродовж року. Ці стани погоди впродовж року називаємо кліматом /підсонням/.

Метеорологічні явища обсервуємо впродовж дня. Записуємо стан

тричі на добу, а саме: між год. 7-8, 12-13 і 20-21.

Що і як обсервуємо?

а. Температуру повітря - за допомогою термометру, який вміщуємо на висоті двох метрів, у віддалі 1 - 1 1/2 метра від стіни будинку.

б. Хмарність: небосхил зовсім чистий /0/,
небосхил частинно вкритий хмарами /●/,
небосхил зовсім захмарений /●●/.

в. Опади: дощ / , град • , сніг ✕ , роса ∩ , іней ∟ .

г. Напря́м вітру - за допомогою стягу, уміщеного на щоглі, який вказує напрям вітру. Силу вітру визначаємо, орієнтуючись на дим, листя та поверхню води. Залежно від їхнього вигляду оцінюємо:

0 - тихо: дим з димарів підіймається просто вгору, листя нерухоме, поверхня води - дзеркальна;

1 - слабкий вітер: дим дещо відхиляється, листя незначно коливається, коливання води ледве помітне;

2 - поміркований вітер: дим косий, мале гілля коливається, вода помітно хвилює;

3 - сильний вітер: дим стелиться по землі, коливається велике гілля та тонкі пні дерев, на воді гребені;

4 - дуже сильний вітер: порушуються грубі пні великих дерев, сильне хвилювання води;

5 - буря: ламається гілля, дерева хиляться до землі;

6 - гураган: вириває дерева з корінням, зриває покравлі будинків.

Силу вітру зазначувати трьома ступенями за допомогою умовних знаків, нпр. різні ступені похилених дерев.

г. Тиск повітря - за допомогою барометра.

Новаки ведуть запис погоди: Залежно від місцевих умовин, або кожний новак записує всі метеорологічні елементи, або кожен із роя записує один з метеорологічних елементів, при чому один збирає матеріяли й робить підсумки /діаграми/ на одному папері.

Хмарність, силу та напрям вітру, опади - зазначувати окремо в рубриці даного дня. Окремо в даній рубриці зазначувати температуру повітря і тиск /іншими кольорами олівця.

/Із Записок Українського Пластуну./

+++++
+++++
+++++

МУДРЕЦЬ І СЛОНИ .

=====

/Індійська казка/

Давним-давно жив в одному місті в південній Індії багатий купець. В нього було три сини. Купець дожив до глибокої старості, а коли прийшов йому час умирати, закликав до себе трьох синів і сказав:

-Приходить пора, коли мусітиму покинути вас раз на все. Мого багатства на другий світ зі собою не можу взяти, тому залишаю

вам. Все, що я придбав за своє довге життя: дорогоцінності, гроші, землю, хату, худобу – все залишаю для вас трьох. Поділіться всім тим добром по рівному. Є у мене ще й 17 святих слонів, які є дуже розумні. Хай найстарший син візьме половину всіх слонів, середуший третю частину, а наймолодший – дев'яту. Поділіть слонів так, як я сказав. Уважайте, ніколи нікому тих слонів не продавайте, бережіть їх і добре з ними обходіться.

Через кілька днів купець помер. Сини похоронили батька з великими почестями, після даного звичаю, та справили велику поминальну гостину.

В назначений речинець зішлись всі три брати й поділилися батьківським добром по рівному. Тільки слонів не могли поділити. Ніяк не могли поділити 17 слонів на половину, ні на три частини, ні на дев'ять частин. Ходили вони до різних людей за порадою, але ніхто не вмів їм допомогти. Врешті найстарший брат пригадав собі старого мудрця, що був славний на цілу південну Індію.

–Ходімо до мудрця і просім його поради, – сказав найстарший брат.

На другий день взяли брати зі собою багаті дари й поїхали до мудрця. Вони розказали мудрецьві свої турботи й попросили допомогти їм поділити слонів так, як велів батько.

Мудрець вислухав їх і сказав:

–Ідьте до дому. Завтра я відвідаю вас і поділю слонів так, як батько велів.

На другий день сів мудрець на свого великого слона й поїхав до дому трьох братів. Вони привітали його з радістю та великою пошаною.

Мудрець казав привести всіх 17 слонів й уставити їх у ряд. Брати відразу це доручення виконали. Тоді мудрець сказав:

–Поставте в ряд ще й мого слона.

Коли й це було виконане, мудрець сказав до синів купця:

–Хай кожний з вас візьме з того ряду стільки слонів, скільки батько велів.

Брати врадувалися. Чому б не радіти, коли їм дістанеться ще один слон більше. Найстарший брат швидко відрахував собі половину – дев'ять слонів, середуший син третю частину – шість слонів, а наймолодший син дев'яту частину – два слони.

Тоді мудрець запитав:

–Чи кожний з вас взяв собі стільки слонів, скільки велів батько?

–Так, так! – відповіли в один голос брати.

–Дуже добре, – промовив мудрець, – а мій слон залишився мені.

Після цих слів мудрець сів на свого слона і поїхав додому. Всі були захоплені мудрістю і бистрістю того старого мудрця, а три брати були раді, що поділ слонів пройшов так легко й просто.

Переказала: сестричка Надя.

=====
=====

РУХОВІ ГРИ
НА ПЛОЩІ АБО У ВЕЛИКІЙ КІМНАТІ.

С О В А .

Кількість учасників: 1 до 2 рої.

На краю площі рисується на землі коло, це гніздо сови. Один учасник гри - це сова, всі інші - метелики. Коли провідник гри скаже "день", тоді всі метелики розбігаються по площі, розмахуючи руками неначе крилами. Коли провідник гри скаже "ніч настає", то після першого слова всі метелики стають непорушними в якій позі вони в той час були, або стараються заховатися за дерева і там стають непорушно. Після другого слова сова вилітає на лови. Вона ходить повільно, розмахуючи руками. Як тільки хтонебудь із метеликів порушиться, сова підбігає до нього, бере за руку й відводить до свого гнізда. Коли провідник гри скаже знов "день", сова мусить відлетіти до свого гнізда, але вже не може по дорозі захопити ні одного метелика, що вже знов рухаються. Провідник гри змінює пору дня що 10 до 15 секунд.

Гра кінчається, коли сова переловить усіх метеликів, або якщо є більше число метеликів - то тільки половину.

+++++++

Л О В Ц І .

Кількість учасників: 1 до 2 рої.

В означених місцях, на чотирьох рогах площі стоять ловці. Всі інші учасники гри - це звірята. Звірята бігають вільно по площі. На знак провідника гри всі звірята затримуються на місці, а кожний ловець ціляє м'яким м'ячиком у звірят. Звірята стоять на місці, але можуть ухилитися від м'ячика. Поцілений м'ячиком стає ловцем і гра продовжується.

Якщо переводиться гру в кімнаті, то замість м'ячиків слід уживати куль з зімятого паперу.

+++++++

Ш П У Л Ь К И   Н А   Ш Н У Р О Ч К У .

Гра на місці.

Кількість учасників: 1 до 2 рої.

Учасники гри творять круг. Один стоїть в середині круга. Учасники тримають руки за плечима, а в руках тримають шнурок. На шнурку є насилені 3 шпильки. Учасники гри пересувають шпильки по шнурку з рук до рук, а цей, що в середині, має відгадати, хто має шпильку в руках. Коли відгадає, то міняється місцем.

+++++++

О Б О Р О Н А   З А М К У .

Гра з мячем.

Кількість учасників: 1 до 2 рої.

Три палиці, перевязані по середині, є уставлені на землі як триніжок. На триніжку стоїть великий мяч - це замок. Коло замку стоїть сторож. Довкола замку є нарисоване велике коло на зем-

лі. За колом стоять усі учасники гри. Учасники мають мяч. Передаючи мяч з рук до рук, стараються виминути сторожа й розбити замок. Сторож відбиває мяч, щоб охоронити замок. Хто розіб'є замок - перекине триніжок, стає сторожем.

=====
=====

Г Р И .
=====

І С Т О Р И Ч Н І   О С О Б И .

Це є ускладнена гра квача - дай - руку. Перед грою кожний новак дістає ім'я князя, гетьмана, письменника, поета, або визначної особи з найновіших часів. Кожна група імен мусить мати паристе число, тобто мусить бути 2, 4, або 6 князів чи інших. Щоб охоронитися перед квачем, два новаки з одної доби /2 князі, 2 гетьмани, або 2 письменники/ мусять зловити себе за руку. Новак, що забувся і подав руку перший кому іншому, вважається за зловленого й стає квачем. Щоб новаки краще орієнтувалися, можна написати імена на карточках і причіпити новакам. Квач бере картку зловленого або його ім'я.

+++++++

С Л А В Н І   М І С Т А .

Новаки стають у два ряди, лицем до себе. Кожний новак в одному ряді дістає назву славного міста. Кожний новак у другому ряді дістає слово або кілька слів, що кажуть чим яке місто є славне. Впорядник викликає місто. Новак виступає вперед. Тоді з другого ряду має виступити новак, що знає щось про це місто, і сказати. Якщо впорядник почислить до 5 і новак не виступить, новак, що мав про дане місто щось сказати, дістає чертку. Якщо виступить новак і скаже щось неправильного про дане місто, також дістає чертку. Гру можна повторити другий раз, якщо міста і факти є неznані новакам. Впорядник може викликати перше події, або може раз викликати місто, а раз подію.

+++++++

Х Т О   Я ?

Впорядник дає одному новакові назву історичної особи, звання, фах. Всі новаки сидять у крузі. Новак входить у круг і починає говорити про себе: що він робить, де живе, але не називає ні свого імени, чи свого звання ані предметів, що є близько нього. Нпр. новак дістає ім'я князя. Він говоритиме, що він є важною особою, живе у великому місці і його хата є дуже велика, висока, і ніхто без дозволу до неї не дістанеться. Якщо новаки до трьох разів не вгадають, новак виграє. Якщо новак зле пояснив, впорядник може дане пояснення уневажнити. Якщо впорядник уневажнить новакові три пояснення, новак програє.

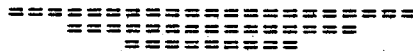
+++++++

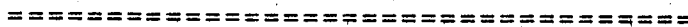
І М Е Н А .

Новаки сидять у крузі. Впорядник кидає малим мячиком до одного з новаків і каже одну букву. Новак має зловити мячик і сказати 3 імена власні /хлопачі або дівочі/, що починаються на цю букву. Новак кидає тепер мячиком до іншого новака і каже іншу букву. Кожний новак має взяти участь у грі один раз. Кожний може добути 4 хрестики, коли зловить мячик і назве 3 імена, або може дістати 4 чертки, якщо не зловить мячика і не скаже ні одного імени. Якщо новак кине мячик задалеко, або заблизько, або скаже таку букву, на яку нема імен, дістає одну чертку за кожную помилку. При кінці гри впорядник відчитує, хто здобув перше місце, друге, третє і хто дістав чертки. Імен повторяти не можна.

Якщо скажемо новакам говорити тільки по одному імени, можемо гру продовжити.

К В І Т К А   З   У К Р А Ї Н И .

Новачки нетерпеливо ждали на відкриття сьогоднішніх сходин. Минулого тижня сестричка обіцяла, що сьогодні принесе на сходини дуже дорогу пам"ятку з України.

Настала святочна хвилина відкриття новацьких сходин і враз усі голівки новачок похилилися над пожовклими картками ручно оправленої грубої книжки. Сестричка відкрила першу сторінку і всі новачки з зацікавленням запитали:

-Сестричко, а що це?

-Пождіть хвилинку, зараз розкажу все,- відповіла сестричка. На другій стороні грубої книжки виднів напис "Весна 1943.р. Україна".

-Це було кільканадцять років тому, я була така як ви сьогодні, як ми залишали рідні землі.

Була весна, тепла, гарна українська весна.

До місцевості, де я жила з батьками, зближався воєнний фронт. Чути було стріли, а в ночі видно було, як горіли далекі села й міста. Люди покидали рідні дома і втікали на захід. Мої батьки збиралися також у далеку дорогу. Я збиралася також. Я забрала наймиліші свої книжки й забавки, і ми були готові до від"їзду. Батько й мати обходили ще раз подвіря, город, немов прощалися зі всім рідним, дорогим. Я забігла в город. Сонце почало пригрівати і зпід зеленої травички показалися темні голівки фіялок. Я глянула на них і мені здавалося, що вони дивляться на мене своїми шовковими очками й неначе просять: "візьми нас зі собою". Я прилякнула до землі й зірвала кілька фіялок разом з зеленими листочками, заховала їх під плащ і ми поїхали. По дорозі батько спитав мене:

-Що ти там маєш під плащем?

-Я маю фіялки, я взяла собі їх на пам"ятку.

Батько уважно глянув на мене, а потім сказав:

-Добре, що ти взяла собі цю пам"ятку з нашої землі, але вони тобі зів"януть. Як тільки станемо на відпочинок, я покажу тобі, як їх засушити, щоби вони залишилися у тебе на довго.

Під вечір ми стали на відпочинок. Батько взяв газетний папір, розложив на ньому квітки, розправив листочки, уложив їх так наче б вони справді росли на грядці. Зверху уважно приложив другий папір /це було кілька паперів разом/ і положив поміж дві важкі книжки.

-Тепер мусимо слідкувати уважно, щоб вони не змінiali свого положення, - сказав батько, -бо вони поломляться. Не можна відкривати паперу через кілька днів, аж вони висохнуть. Відтак ми перенесемо їх на інший чистий папір і я покажу тобі, як зробити зільник.

Нетерпеливо ждала я, коли батько дозволить поглянути на готову висушену квітку і як то ми будемо робити зільник.

Через кілька днів ми поглянули - квітка була вже зовсім суха. Батько купив оцей папір, що ви його бачите, ми зробили книжку. Я зробила цей напис, зазначила рік, щоби колось легко було розказати другим, коли це сталося. Батько розложив уважно листочки, квітки, пуп"яшки, навіть корінчик мені попався поміж квітки. Клеєм і кусниками паперу ми прикріпили квітку до паперу, зробили напис "фіялка, квітка з України" і це все закрили прозорим папером. Сторінка було готова. Я дуже зраділа. Через прозорий папір було видно квітку й листочки та корінчик.

-Тепер - сказав батько - ти знаєш спосіб роблення зільника. Починай збирати квіти, листочки, трави. Збирай їх порами року або укладай їх родами квітів чи листочків, а я тобі у всім допоможу.

Я почала збирати квітки порами року.

І сестричка почала обертати картку за карткою. За фіялками йшли всі весняні квіти: проліски, підсніжки, болотяний лоташ, кульбаба, незабудьки, сокирки. За весною ішло літо, відтак осінь - всі листочки, багато різних травичок.

-Я багато навчилася з цього збирання і я думаю, що ми почнемо цей рік під кличем "новацтво любить природу" та ще додамо "новацтво знає природу".

-Добре, добре, сестричко! Ми зачнемо робити наші зільники, - закликали новачки з захопленням.

-А тепер увага - найперше виберемося на першу весняну прогульку, на ній назбираємо багато квіток, листочків, травички та пічнемо нашу роботу.

Цього дня новачки розійшлися щасливі зі сходин. Перед ними відкрилося нове поле діяння.

Е. Гойдиш.

+++#####+++
#####

Я Б Л У Н Ь К А .

=====

Приніс батько з лісу дику яблуньку й посадив у саду. Подивився Петрусь на батькову працю та й здивувався.

-Що ви, тату, це робите? Та чи варт це робити? Я б ніколи не садив такого непотрібного деревця в садку!

-А чому ти гадаєш, що це деревце нічого не варте? - запитав

з усмішкою батько.

-Та це й зразу видно,- відповів хлопчик. -Та ж дика яблунька даватиме квасні яблука, ні до чого непридатні, хіба що для свиней.

-А ось поживемо, то побачимо,- тільки й відповів з усмішкою батько.

За деякий час Петрусь знову побачив, що батько порастється біля того самого деревця. Обрізує гіллячки, а інші підв'язує.

-Та чого ви, татку, не даєте дереву спокою? - запитав Петрик. -Хай би вже воно вільно росло.

-Я хочу, дитино, щоб воно росло просто вгору, було струнке, не зломалося від вітру, - відповів батько.

Ще минуло трохи часу. Батько знову прийшов до деревця, скопав навколо нього землю, обрізав сухі гіллячки, підлив землю водою і помастив деревце чимось білим.

-На що ви, татку, його вибілили? - питає син.

-На те, синку, щоб знищити шкідників, усяких гусениць і хробаків. Ця біла масть замащує теж щілинки в корі, - пояснив батько синові. -Ось, поглянь на це деревце. Адже ж правда, яке воно тепер негарне, маленьке. Та в ньому схована велика життєва сила. Колись це деревце виросте і мене нагородить за мою працю коло нього.

Здивувався Петрик. Ніяк не міг собі уявити, як може така поганенька дика яблунька нагородити за працю.

Навесну батько приніс гіллячку, відтяти від гарної яблуні. Взяв гострий ніж і пішов у сад. Петрик пішов теж подивитися, що батько робитиме. Бачить, що батько відтинає в дикій яблуньки вершок.

-Що ви робите? - з переляком запитав він батька. -Та ж тепер уся ваша праця пішла на марне! Тепер яблунька зісохне!

Батько усміхнувся, розщепив трохи деревце, встромив у щілину принесену гіллячку, дбайливо замазав навколо мастю й обмотав ганчіркою.

-На що це ви зробили, тату? - з зацікавленням запитав Петрик.

-На те, синку, щоб прищепити дичці зразок гарної яблуні. Ось так, як тобі прищеплюють у школі науку, щоб ти набрався освіти, не був темною людиною, а щоб міг потім собі й народові принести користь. Ось пожди якийсь час і побачиш, що з того буде, - додав батько.

Пройшов деякий час. Зразок яблуньки прийнявся, деревце почало скоро рости вгору. Випускало з себе все нові й нові гіллячки та все розвивалося.

За декілька років на весні деревце вкрилося гарним, білим цвітом. А в осені його гіллячки гнулися вже під вагою рясних червоних яблук. Покликав батько сина до саду:

-Ану, синку, покуштуй но яблук з колишньої дикої яблуньки! - сказав усміхаючись. -Та дивись, не дуже кривися, як кислі.

Син зірвав одно яблуко й обережно надкусив його. Яблуко було дуже смачне, соковите й солодке.

-Ну, так що скажеш, синку? - запитав батько.

-Ой, тату, які смачні яблука! Ніколи б не повірив, як би сам не бачив, що це дика яблунька дала такі смачні яблука! Ви казали правду: ваші труди не пішли на марне!

-Ось бачиш, любий,- сказав повчаючи батько. -Коли б це деревце залишилося в лісі і ніхто б про нього не дбав, то воно росло

б і криве й суковате, приносило б лише дрібні кислоти. А ось я про нього турбувався, щоб воно росло просто, струнким деревом, прищепив йому гілочку шляхетної яблуні, дав дереву нову, ліпшу силу і як би кров у нього вніс. Бо так, як ми маємо кров, так дерево має свої соки. Отже сік дикої яблуні перемішався з соком гілочки зі шляхетної яблуні й вийшла гарна яблуня. Сам тепер бачиш, як це маленьке деревце віддячило мені за турботи коло нього. Дав би Господь, щоб ти так віддячився своїм батькам та добрим людям за те, що вчать тебе й хочуть зробити з тебе гарну, освічену людину, щоб виріс корисним і собі й рідному народові.

Федір Гай-Гаєвський.

/За читанкою з 5-тої класи./

+++++
+++++
+++++

Б Р А Т Ч И К И П И Ш У Т Ь ...

=====

ЯК НАШ ТАБІР ВИБИРАВ НАЗВУ?

Сірий Орел Міко /наш командант/ був дуже насуплений цієї ночі. Це було з тої причини, що він думав, що ми хочемо вибрати назву "Арета" за назву табору. Але він швидко побачив, що це був лише жарт, бо ми взяли серйозно до вибору назви для табору. Проекти сипались із усіх сторін. Були такі: "Срібне Орля", "Срібний Круг", "Срібний Промінь", "Срібний Шлях" та "Срібна Нитка". Ужиття слова "срібло" в усіх проєктах повстало з того, що це був 25-тий вишкільний курс для новацьких братчиків. Це зветься "Срібний Ювілей".

По довгій дискусії ми вибрали дві назви: "Срібний Шлях", поданий Юрком Стецюком, та "Срібна Нитка", подана Дарком Стефанишином. Тоді почалось орлине голосування. На знак Сірого Орла Ореста учасники кликали назву, яку вони хотіли б мати. Як знов запанувала тиша, Сірий Орел Орест сказав, що від того дня назва нашого табору буде: "Срібна Нитка".

/Хто це написав? Автор незнаний, бо забув...
підписатися в хроніці. Просимо подати ім'я і
прізвище, а ми помістимо в другому числі./

+++++

НАПАД?

...Перший день вишкільного курсу. Все йде гладко... Перша ніч, то вже не так! Кілька непосидючих членів роя-гуртка "П"яв-ки", абсолютно не могли спати. О год. 1.ранку, гарненько-тихенько вони повставали, вбрали, і нечутно вийшли з табору. Пішли хлопаки доріжкою, потім через новацький табір, через поляну, та й стежкою під гору до табору... юначок. Так, як духи підкрадалися наші "герої" аж до самого табору, до його площі. Але дальше вже ані руш... Стійка почувала та й почала кричати: "Бий, бий, бий!" Як тільки це "цигани" зачули, то зараз же дали ногам знати й за кілька хвилин зійшлись біля кухні. Відмаршували сумно до свого табору в лісі й пішли спати. Усе пішло зле...

Але командант табору Сірий Орел Міко нас не зловив, то нічого не стратили... Пізніше рано по молитві, в досить гумористичний спосіб, командант розказав нам наш кожний крок... І як він це бачив?

Орест Дячок, Вашингтон.

+++++

НІЩО НАМ БУРІ НІ НЕГОДИ...

Середа. Ранок, 23.серпня 1958.року, на Вишкільному Таборі в Іст Четгем сталися дві великі події.

Цілу ніч і ранком падав сильний дощ. Лляло, як з цебра. Всі учасники табору не сподівалися, що цього ранку буде збірка й миття. Але Сірий Орел Орест показав нам, що пластун потрапить усе.

Всі спали глибоким і солодким сном, аж раптом почули крик "вставання" і голосний свист свистка. Всі побудились і якнайшоріше вибігли з шатра. Багато учасників не дуже були тим вдоволені. На збірку явились усі члени й думали, що незадовго буде "розхід" до шатер, - але ця думка швидко зникла, коли Сірий Орел Орест крикнув наказ: "Миття - всі до потічка". Учасники табору пробували переконувати його, що не можна в таку негоду йти. Дехто навіть казав, що можна впасти з тами, бо ховзько. Нічого не допомогло. Всі відмаршували. По дорозі до потічка один учасник /не подаю імени/ упав з тами, але йому нічого не сталося. І до сьогодні ми не знаємо, чи цей пластун упав дійсно, чи навмисне.

Орест Черник, Нью Йорк.

+++++

ВАТРА.

У четвер вечером ми мали маленьку новацьку ватру. На цю ватру були запрошені всі сестрички й пластунки з Бобрівки /вони відвідували табір в Іст Четгем/. Як прийшли сестрички, тоді почався вогник. Темою ватри було: "Чар новакування". Наш командант, Сірий Орел Міко, дуже цікаво розповідав про цей чар новакування й, думаю, всі виховники багато скористали з цієї розповіді.

З черги братчик, Сірий Орел Орест, розказав казку про писанку, яку ми з сестричками інсценізували. Я був Лисом Гострозубчиком. Потім були ще "скечі", а найкращу точку дали сестрички: "Про духів".

Всі були дуже вдоволені нашою ватрою, вона дійсно була гарна. З жалем треба було її кінчати - бо як "духи" говорили: що табори братчиків та сестричок - це "сегрегація під голим небом".

Роман Кузик, Трентон.

/З "Наша Школа" ч.7/58, Філадельфія
- за таборовою хронікою./

+++++
+++++

ГОЛОСИ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ.

Гніздова 8.Гнізда УПН-ок "Крилаті" у Вінніпегу, ст.пл.Дарія Зельська, не маючи змоги прибути на відправу гніздових до Бофало в квітні 1958.р., написала листа, в якому вітає всіх учасників відправи та посилає свої розважання на тему праці серед новачок.

+++++++

Сестричка Надя Гаврачинська подає свої поради що до урізномоднення праці серед новачтв:

1. Дитяча оркестра. Оркестра з т.зв. перкусійних інструментів /ударних/. Це всілякого роду дзвіночки, кастаньєти, дерев'яні палочки, барабан, триянгель, мосяжні тарелі й фортепіан, що веде головну мелодію. Оркестра легка й легка до ведення. Інструменти коштують біля 30 дол., ноти можна набути в кожному нотному магазині, там також інструкції. Діти дуже люблять "грати" на цих інструментах, вироблюють собі почуття ритму. Такі оркестри беруть участь у музичних фестивалях, виконуючи навіть поважні музичні твори Бетговена, Чайковського.
2. Святочні сходини роя /гнізда/. Сходини приготують самі новачки. Вони печуть, накривають стіл, обслуговують і т.д. Святочні сходини можуть бути з нагоди чийхсь уродин. Можна зібрати всі уродини чи ім'янини в одному місяці, щоб відсвяткувати спільно свята кількох новачок нараз. Соленізанти повинні сидіти на почесних місцях, інші новачки складаючи бажання, замість дарунків жертвують по кілька центів на якусь добру ціль. Такі святочні сходини могли б бути традиційними в роях чи гніздах. Вони впливали б на вироблення сердечного співжиття поміж дітьми, привчали б новачок до жертвенности, яка тепер стає вже часто непопулярною серед дітей.
3. Новацькі свята приготовані самими новачками. До програми свята можна б зачислити декорацію стінки чи сцени. Це впроваджує дітей у особливий настрій. Але до такого заняття треба все дуже солідно наперед приготувати /написи, образ, рушник, квіти, ілюстрації/. Це заняття виконує ціле гніздо - кожний рій дістає якесь завдання, що з нього має вивязатись за 5 хвилин. Ефективність цієї точки програми в тому, що діти на очах глядачів справно, зручно й впорядковано декорують залю без найменшого шуму. Ціль - організація праці та любов дітвори до праці з нагоди особливих подій.
4. Прогульки по місті з огляданням музеїв, телевізійних станцій, особливої архітектурної вартости будинків, українських інституцій.
5. Ручні праці дітей - на полотні з мішка наліплені різні кольорові куски матерії, які творять якийсь образ - герби, краєвиди і т.п. Також добре робити мозаїки з піску, гіпсу /дуже добре надаються на табори/.

Сестричка Надя обіцяє перевести ці сугестії в життя в своєму гнізді та всім позвітувати про вислід.

+++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|+++
++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|++++|+++

ЗІ ЗВІТУ 8.ГНІЗДА УПН-ок "КРИЛАТІ" у ВІННІПЕГУ.

В суботу, 1.листопада відбулися святкові Листопадові гніздові сходи. Відкриття сходин відбулося у світлиці пл.домівки, де на стіні був завішений прапор з датою 1.Листопад. Всі новачки спільно помолилися. Після пояснення дальшої програми три старші рої новачок відійшли, два молодші залишилися із сестричками в домівці. Старша група новачок вирушила з домівки за знаками до "військової школи", де був захований національний прапор та його треба було здобути. За той час молодші рої приготувалися до гри в домівці. Старші новачки скоро віднайшли прапор і тоді пішли в дальшу дорогу згідно з вказівками з листів. Черговим завданням було завішення українського прапора на "міському ратуші" - пластовій домівці, яку добре пильнували молодші новачки. Новачки - хорунжі залишилися з прапорами, а всі інші з провідником на чолі ввійшли у "ворожий" терен, де невільно було говорити, а треба було дістатися до середини до домівки непомітно, щоб сторожа не почула. Кілька новачок дісталася до середини, але не всі відповіли на питання і тому не всі здобули вихід з дому. Вкінці одна новачка прокралась до хорунжих, вернулась до середини з прапором і вивісила його з вікна першого поверху. За цей час всі інші новачки зробили збірку на травнику перед домівкою і коли вивішувано прапор заспівали "Гей у лузі червона калина". Потім новачкам проголошено, що всі центові оцадності за місяць листопад будуть призначені для інвалідів. Всі старші новачки здали свої записники з теренової гри до перегляду. Святочну збірку закінчено національним гімном. Успішному переведенню теренової гри, а також і свята найбільше допомогла гарна й тепла погода.

В суботу, 6.грудня відбулися гніздові сходи. По відкритті відбувся перегляд одностроїв, а потім прийнято до гнізда 8 нових новачок після три-місячної проби. З черги проголошено вислід змагань у листопадовій тереновій грі. Перше місце здобула М.Марціняк /36 точок/, друге Петришин /31/, а третє М.Левицька і В.Бартошук. Першуни одержали маленькі відзначки з датою і здобутим місцем. Новоприйняті новачки одержали роєві відзначки. Після того була гутірка про маленьке оленятко і його пригоди серед дітей.

Думку оповідання взято з "Рідерс Дайджест" і примінено до потреб гнізда. Гри відбувались у формі змагу між роями /рівно розподіленими/. Першою грою була гра "голоси лісу", в якій кожний рій перекликався голосом іншого звірятка. Всі новачки були розділені по спортовій залі, мали зав'язані очі та повинні були за голосами себе віднайти. Мимо крику й виття вовків гра добре вдалася. Дальше бавилися ми в перегони роїв різними звірячими кроками. Новачки змагалися, котрий рій скорше перейде означену віддаль скоками зайчика, ведмедея, новачки в глибокому снігу. Потім новачки заспівали "Сипле, сипле сніг" і на цьому сходи закінчилися.

Якщо погода дозволить, новачки підуть щедрувати. Дохід зі щедрівки й зароблений роями відсоток від заколядованих грошей призначено на "Готуйсь". В січні також постараємося вирівняти всі передплати й зібрати нові, головно серед ново-прибулих новачок.

Найстарший рій "Соловейки" відмітить день 22.Січня нашим зви-

чаєм - ношенням продовж цілого дня синьо-жовтої стрічки.

На місяць лютий заплановано гніздові сходини присвячені "Готуйсь".

В місяці березні, крім традиційного виучування віршів Тараса Шевченка й гніздового свята, новачки відвідають Самост.Рій у Трансконі, який плянує приготувати Шевченківську програму для батьків.

Вінніпег, 10.січня 1959.р.

Ст.пл.Дарія Зельська
гніздова

""""""""""
""""""""
""""""""

УВАГА!

УВАГА!

ВИШКІЛЬНІ КУРСИ

ДЛЯ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ І ВИХОВНИЦЬ

У цьому році відбудуться два вишкільні табори /одно-тижневі/ для новацьких виховників і виховниць.

ЧАС: від 27 червня до 4 липня 1959

МІСЦЕ: Пластова Оселя "НОВИЙ СОКІЛ" біля Бофало
Пластова Оселя "БОБРІВКА" біля Гартфорду

Точніші інформації будуть подані окремим листом, що його дістануть всі Братчики й Сестрички Гніздові та Кошові.

Плянуйте заздалегідь ваші ваканції так, щоб Ви могли відбути цей вишкіл на Оселі, до кьорі Вам вигідніше приїхати.

х-х-х-х-х-Х-Х-Х-х-х-х-х-х

Наступне число журналу "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" намічуємо видати з матеріалами до літніх новацьких таборів. Редакція В.О.Р. вислала рамові пляни цього числа всім нашим Подругам і Дружям Співробітникам із проханням приготувати відповідні теми до цього ТАБОРОВОГО ЧИСЛА В.О.Р. Дуже просимо не забувати про ТАБОРОВЕ ЧИСЛО В.О.Р. Від Вашої співпраці, Дорогі Севстрички й Братчики залежить своєчасна поява журналу В.О.Р.